

HAZÁNKÉRT IMÁDKOZUNK

Egy évvel ezelőtt, 2005. április 2-án fejezte be földi szolgálatát II. János Pál pápa, és költözött az örökkévalóságba. Reá való emlékezésül tanításából idézek néhány mondatot. Mivel **nemzetünk lelki megújulásáért imádkozunk** ebben az esztendőben, olyan sorokra mutatok, amelyek a „hazáról”, hazánk iránti szeretetről és felelősségről szólnak. II. János Pál olyan ember volt, akit az isteni Gondviselés az egész emberiséget átfogó szolgálatra hívott el hazájából, ő mégis mindvégig megőrizte, sőt boldogan vallotta hazája és népe iránti szeretetét, hűségét. Íme, néhány gondolat tanításából:

„A „haza” (latinul: patria) szoros kapcsolatban áll az „atya” (pater) fogalmával és valóságával. A haza bizonyos értelemben örökségünk (patrimonium), azaz ama javak összessége, amelyeket atyáink hagytak ránk. (...) A haza tehát örökség, s egyszersmind eme örökségből fakadó helyzet is, ami a haza földjére és területére is vonatkozik. Am a haza fogalma még ennél is szorosabban kötődik azokhoz az értékekhez és szellemi tartalmakhoz, amelyek egy bizonyos nemzet kultúráját alkotják.” (...)

„Ha feltesszük a kérdést, milyen helyet foglal el a **hazafiság** a Tízparancsolatban, habozás nélkül azt kell válaszoljunk, a negyedik parancsolat körében helyezkedik el, amely atyánk és anyánk tiszteletére szól fel. Tisztelnünk kell szüleinket, mert ők képviselik számunkra a teremtő Istent. A hazafiság hasonló magatartást feltételez, minthogy a haza mindannyiunk számára egyfajta szülőanya. A haza által közvetített szellemi örökség apánkon és anyánkon keresztül jut el hozzánk, így alapozva meg bennünk a tisztelet megfelelő köteleességét. A haza-

fiság azt jelenti, hogy szeretjük mindazt, ami a haza része: történelmét, hagyományait, nyelvét, sőt természeti adottságait. Ez a szeretet kiterjed a honfitársak munkájára és szellemük gyümölcseire is. A haza javát fenyegető minden veszély, alkalmat nyújt (és felszólítást jelent) e szeretet bizonyítására. A haza tehát igen súlyos valóság. Úgy tűnik, hogy amiként a család, úgy a nemzet és a haza sem helyettesíthetők más valósággal.” (II. János Pál: Emlékezet és azonosítás 65-73. old.)

Bosák Nándor
debrecen-nyíregyházi püspök

Krisztus szenvedésének,
halálának legelső gyümölcse
a római katona hitvallása:
„Ez az ember valóban Isten Fia volt!”

Húsvét ünnepén a misztérium
átélése teremje bennünk a hitnek,
bizalomnak a gyümölcseit, hogy
ezekben megerősödve továbbra is
a béke, a megbocsátás, a szeretet bá-
tor hirdetői legyünk!

Áldott húsvétot kívánunk
minden kedves olvasónknak!

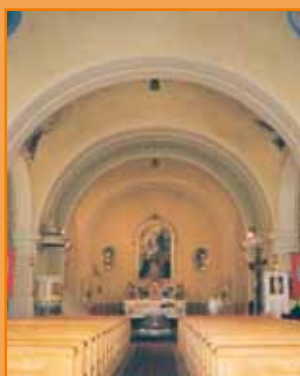

Diák keresztút

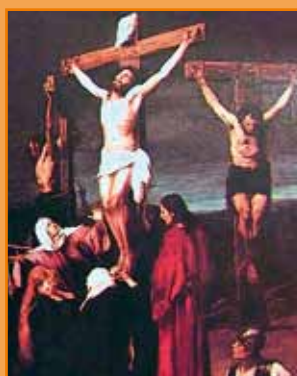
9. oldal

Gávavencsellő

12. oldal

A Golgota titka

10. oldal

Múltunk

4. oldal

AZ ATYA ÉS A MEGVÁLTÁS

„...a Fiú megérkezett, és megérintette az Atya szívét”

1. Misszió és halál

Jézus misszióját, vagyis az Atya és a mások felé hajló pro-egzisztenciájának csúcspontját egész üdvösséghez küldetésének távlatában kell szemlélnünk. Üdvözítő küldetéséhez való hűség és fiúi akarattól fakadó, kitartó engedelmsége az Atyától kapott küldetésben teljes egységben van ott, ahol kifejeződik a szabadság és az ember Jézus szabad beleegyezése.

A Fiú Jézus feláldozza önmagát a szeretetből fakadó teljes engedelmség tetteiben, és feláldozza önmagát eucharisztikusan mind az Atyának, mind a testvéreinek. Az emberek azok akik, konkrétan halálra adták, és mindazok is, akik ilyen vagy olyan módon a bűn által velünk együtt hozzájárultak ehhez az egyedülálló felmutatáshoz, melyet Jézus mindnyájunkért végbevitt a kereszten.

Ettől fogva Jézus emberi konfliktusokkal terhes történelmet él meg egészen az elhagyatottság állapotáig. Nagyon szépen fogalmazza meg Durrwell: Jézus az „Atya felé” hal meg (eisz tón patera), ami tetőpontja az Atyától kapott és az Atyának adott életnek.

2. A megváltó tett és az atyai hallgatás

Kíséreljük meg most az Atya szemszögéből megnézni Jézus áldozati felajánlását! Jézus mindent magában foglaló, mindnyájunkkal szolidáris fellépése az a tény, hogy Ő a mi bűnünket és bűnös mivoltunkat hordozza az Atya „szemei” előtt, amivel megengeszteli az Atyát és az Ő bűnlembeni elutasítását. Az, hogy az Atya ekkora jóval találkozhat az emberi természetben, a szeretet és a halálig tartó fiúi engedelmség legnagyobb tette, ami lerombolja a bűnt. Az Atya mindnyájunkat – minden embert – Jézus e szabad szeretetének ajándékában lát, aki magával visz

minket, titokzatos módon „képviselve” bennünket. Önmagát adva, Jézus a benne való új, gyermeki létünket alapozza meg. Az egyházi Eucharisztia Jézus felajánlásának szentségi jelenvalóvá tétele: „Az Egyház kezeibe fogja, és az örök Atya elé viszi az örök Fiút, hogy az

első pillanatban csak Őt lássa; de e Fiú mögött mindenki mást is képvisel, akiket a Fiú magával visz, hogy ne nélküle jelenjenek meg az Atya előtt.

Az Isten abszolút szenvedésmentességéről szóló szilárd hagyomány ellenére az Atyát megérinti Fiának, Jézusnak e szeretet felajánlása, amint fordított módon bűnünk is érintik. Az „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?” (Mk 15,34) imádság után, mely az összes imádság közül a legtitokzatosabb a kereszten, minden a halál csendjében végződik. Amint Balthasar oly csodálatosan mondja: aki az Atya szava volt, elhallgat. A III. században már Órigenész megerősítette az Atyában a keresztre feszített Fia iránti együttérzés meglétét. A Fiú kompasszió által jött a földre az emberi nemért; sőt szenvedéseinket is magára vette, mielőtt elszenvetne volna a kereszt kínjait. Ez a kín a szeretet szenvedése, passiója volt. És maga

pusztán természetének fensége miatt. Hallgatása ellenére a kereszten az elhagyatottság pillanatában tetőpontjához érő elválás valószínűsége szemben az örök Atya, egységben a Lélekkel, akiben Jézus odaadja magát, titokzatos módon elkíséri Fiát, együtt érezve vele, választottjával, akiben kedve telik. Az Atyával való örök kapcsolat mélyén, a „Fiam” felkiáltás áll, amely a minden létezését és időt megalapozó Lélekben hangzik el, és elnémul a kereszten. De olyan titokzatos együttérzésben hallgat el, amely számunkra teológiai szempontból felfoghatatlan.

3. Az Atya válasza: a feltámadás

Az Atya elhallgat, várva, hogy az „új-játermető” ige újra hangozzék: „Fiam vagy, ma nemzettek” (ApCsel 13,33). „Az Isten azonban feloldotta a halál bilincseit, és feltámasztotta. Lehetetlen is volt, hogy a halál fogva tartsa...” (ApCsel 2,4). Jézus feltámasztása az Atya határozott válasza volt

a Fiú szeretetből fakadó önfelajánlására, annak elismerése az Atya részéről, hogy a Fiú beteljesítette a neki rendelt küldetést. Bizonyos módon a feltámadásban nyilvánvalóvá válik az Atya Fiú iránti együttérzése a Szentlélekben és a Szentlélek által, aki elkíséri Jézust egész földi küldetése során és főképp a „status exinansionis” csúcspontján: szenvedésének és halálának órájában.

Fra Angelico: *Siratás*
Museo de San Marco, Firenze

Fra Angelico domonkos szerzetes, a művészek védőszentjeként tisztelt festő halálának 550. évfordulójára emlékeztek ebben az évben a festő sírjánál, a római Panteontól nem messze található Santa Maria Sopra Minerva templomban. A kortársai által Angyaliként (Angelico) és Boldogként (Beato) emlegetett Fra Giovanni da Fiesole festőt II. János Pál pápa 1984-ben iktatta be a boldogok sorába. „Élete, a neki adott névvel teljes összhangban, egy rendkívüli ének volt Istennek: ének az angyalok előtt” – mondta a boldoggá avatási misében a pápa. Egész élete Isten dicsőségét énekelte, amelyet mint valami kincset a szíve legmélyén hordozott, és kifejezett műalkotásaiban. Fra Angelicót az egyház emlékezte és a művészettörténet rendkívüli vallásos festőként őrzi. MK.

az Atya, a mindenség Istene, „gyengédség és tisztelet”, ne szenvedne Ő is bizonyos módon? Maga az Atya sem létezik együttérzés nélkül. Amikor könyörögve kérjük, megsajnál, és megesik a szíve, és elvisel szeretetből, és odáig megy, ameddig már nem mehetne

Ha a Fiú az Atya felé hal meg, ha az elhagyatottság kiáltása imádságos könyörgés, ha az „Atyám kezembe ajánlom lelkemet” mondat a tökéletes és teljes önatadás, akkor Jézus feltámadása annak a jele, hogy a Fiú megérkezett, és megérintette az Atya szívét. Ezért hal meg az Atya felé, hogy a Lélekben mindnyájunkat magával vigyen, és ott közbenjárjon értünk, és minket is feltámasszon. Jézus feltámadása tehát mindannyiunk feltámadásának a kezdete, amennyiben Ő az elsőszülött a halottak közül (Kol 1,18). Beszélhetünk tehát egyedülálló eseményről vagy folytatóságáról, amely Krisztussal elkezdődik, és minden emberrel folytatódni fog, amelynek az Atya mint a Szentlélek által cselekvő forrás az oka.

H. L. atya

„MÉCSESEK” A SZÉLBEN

Egy keresztút élménye

Rakamazon minden évben a Nagytemplomtól a Kálvária-kápolnáig keresztutat járunk a hívekkel.

2005. március 19-én rendkívül hideg napra ébredtünk, erős szél fúj. A távolság 2 km. Sokáig azon töprengtem, hogy elmenjek-e, végül elindultam. Nagy örömmel tapasztaltam, hogy egy maroknyi csapat hozzám hasonlóan a keresztút mellett döntött. A 3 m hosszú és 10 cm átmérőjű kereszt fagerendából készült. Megdöbbenve láttam, milyen hatalmas, amit vinni fogunk, ránézésre is nagyon súlyosnak tűnt. Körbenéztem, és a sok idős emberen, néhány lelkes gyermekén, egy-két anyukán kívül mást nem láttam. Felmerült bennem, hogy fogjuk mi ezt a hatalmas keresztet elvinni a Kálvária-templomig. Amíg ezen töprengtem, Lengyel József atya elkezdte a bevezető imádságot, majd vállára vette a keresztet, és elindult vele a Kálvária-domb felé. Az egyik gyermek azt a mécses, amelyik eddig a kereszt előtt égett, a kezembe nyomta, és útnakindultunk. A rendőrség lezárta a 38-as számú főutat arra a pár percre, amíg maroknyi csoportunk a második stációt imádkozta. A sor végén haladtam, ezért a felezővonalon térdepeltem, közben arra gondoltam, de jó lenne, ha mások is meg tudnának állni, és le tudnának térdepelni az Úr előtt. Egy kis büszkeség töltötte el lelkemet,

hogy én eljöttem, és megtettem. Szorongattam a mécses, ami dacolt a nagy széllel, de egyszer csak mégis elaludt. Nekem fogalmam sem volt, miért kell vinnem, de úgy éreztem, újra és újra meg kell gyújtanom, nem vihetem így tovább, s közben újabb stációt imádkoztunk. Nagy örömmel láttam, hogy útközben csatlakoztak hozzánk olyan emberek, akik egészségük miatt az egész utat nem merték vállalni. Egyre jobban fáztam, de lelkem egyre melegebb lett, ahogy haladtunk tovább. Minden stáció után újabb vállalkozó akadt, aki vitte a keresztet, volt hogy ketten is hordozták. Végül megérkeztünk a Kálvária-templomhoz. Az utolsó stációkat a templom dombján és a domb oldalban imádkoztuk. Utolsóként mentem be a templomba még mindig szorongatva a mécses, ahogy ott álltam, és a megérkezés, a hazatérés érzése kerített hatalmába. A káplán atya mondott egy pár szót, majd arra kért, menjek oda mellé. A mécses lángjához hasonlított bennünket. Kérte, hogy világítsunk éle-

tünk során, mutassuk meg másoknak is ezt a fényt, dacoljunk a nehézségekkel, mint ahogy ez a kis láng tette ma a nagy szélben, és ne hagyjuk, hogy kialudjon! Vállaljuk hitünket nyíltan és büszkén, mint ahogy ezt ma is tettük! Sírva tettem le a kereszt elé a kis mécses,

és úgy éreztem, semmilyen megpróbáltatás nem ingathat meg a hitemben. Azt hiszem, nem én voltam az egyetlen, akit a nehézségek ellenére megtett út után megajándékozott az Úr.

Bodnárné Györfi Beáta
Rakamaz, kommunikációfelelős

IMA

Imalánc Magyarorszáért

Az imalánc katolikus hívők kezdeményezése, amelynek célja, hogy minél többen bekapcsolódhassanak a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által meghirdetett nemzeti imaévbe. A kezdeményezés célja annak elősegítése, hogy az egyes közösségek (imacsoportok, bibliakörök, rózsafüzér-társulatok, papi közösségek) s valamennyi keresztény hívő bekapcsolódhasson az imaláncba.

Az imalánc szíve

Az imalánc „szíve” az a közös imádság, amely az imaév során minden nap elhangzik majd. Egyedül vagy közösségben, fizikai és időbeli korlátok nélkül akárki imádkozza

is, ezzel csatlakozik a Magyarország lelki megújulásáért fohászokodók láncába. Egy láncszem önmagában talán nagyon kicsinek, kevésnek tűnik, de órá is szükség van, nél-

küle a lánc megszakadna. Ilyen lelkülettel imádkozunk nagy bizalommal, mert van meghallgatás, és létezik válasz őszinte kérdéseinkre:

Istenünk, hozzád fordulunk imádságunkkal, mert Te vagy a szeretet! Eléd hozzuk most nemzetünk sorsát: örömeinket és gondjainkat egyaránt. Nálad keressük a békét, amelyet a világ nem adhat meg, és a boldogságot, amelynek egyedül Te vagy a forrása. Ma azért imádkozunk, ... (szándék).

Nemzetünkért és nemzetünk nevében felemeljük a szívünket, hogy a Te közelségedben megtisztuljanak gondolataink, értelmünk és akaratunk. Vezess minket az örökkévalóság útján, napról napra közelebb ahhoz a célhoz, amelyet elterveztél számunkra! Áldd meg és őrizd meg népünket, hogy általunk és közöttünk felépülhessen a Te Országod! Ámen.

A lánchoz bárki szabadon csatlakozhat 2006. február 2. és december 31. között a honlapról (www.imalanc.hu) letöltött anyagokkal.

Olyan lett, mint a néma pacsirta, mikor a szántáson ül; rögnék nézed, csak ha fölszáll, s kiönti dalos lelkét a határra, akkor árulja el magát.

Krisztusnak öltözte is szürkeség, ő is az Isten pacsirtája, ő is úgy lapult le, úgy ült le az élet törésföldjén, hogy rögnék néznők, mely ázik, omlik, s ha tapossák, szétporlik.

(Prohászka O.)

Ebben az évben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által a nemzet lelki megújulásáért meghirdetett imaév során az 1956-os forradalom és szabadságharc ötvenedik évfordulójára, valamint a nándorfehérvári diadal 550. évfordulójára emlékezünk. Ebből az alkalomból az „Örömhír” ez évi számaiban Az '56-os események élő tanú címmel interjúkkal emlékezünk meg az '56-os eseményekről.

AZ 1956-OS ESEMÉNYEK ÉLŐ TANÚI

„Mindvégig embernek maradni!”

„...1 órát vártam... Két ember volt egy tágas szobában, az egyik az asztalnál ült, a másik árnyékban állt. Az asztalnál ülő ember kezében volt egy erős fényű reflektor, amivel az arcomba világított. Ez a kihallgatás este ½ 7-től hajnali 3 óráig tartott.”

Dr. Tóth Sándor 1913-ban született a régi nagy Magyarország felvidéki falujában, Nagyrócén. Arany-, gyémánt- és vasdiplo-más jogi doktor, ez év júniusában pedig a – rendkívül ritka – rubindiploma méltó birtokosa lesz, amely már 70 éves jogi doktorságot jelent. 1943-50-ig királyi ügyészként szolgált Egerben. Pozíciójánál fogva 1945 után is sok embert megmentett azok közül, akiket jogtalanul népellenes bűnösnek bélyegeztek meg, de megszenvedte az '56-os eseményeket követő lelki terrort is. Dr. Tóth Sándorral Horváth László debreceni káplán beszélgetett.

– Egerben voltam államügyész, majd 1950. május elsején elbocsátottak, azért mert katolikus prépost volt a sógorom, és a kommunista párt megjegyzése szerint: „az ő káros befolyása alól akartak engem mentesíteni.” Pedig több „kárt” már nem tehetett az életemben, mivel édesanyám nevelésének köszönhetően hithű katolikus ember voltam. A sikkasztás megbocsáthatóbb bűn volt, mint az, hogy pap volt a sógorom.

– Mi volt a konkrét vád ön ellen?

– A testileg-lelkileg összetört pap sógorom majdnem sírva jött hozzám, és panaszkodott – finoman kifejezve – az ÁVH-sok zaklatásaira. Igyekeztem minden befolyásomat latba vetni, hogy segítsék rajta. Abban az időben a munkámért Népköztársaság Érdemérem kitüntetését is kaptam, valamint központi vezetőségi tagja voltam a közalkalmazottak szakszervezetének. Megkerestem tehát Borai Emilt, a megyei egyházügyi előadót, és kértem, hogy hagyja békén a sógoromat. Ha büntetést követett el, indítsa meg a büntetőeljárást és én védeni fogom, ha nem kö-

vetett el büntetést, akkor ne zaklassa. Elmentem Fekete János érseki egyházügyi előadóhoz is, de vele nem tudtam beszélni. Ezek után feljelentettek, majd az elbocsátásomról szóló fegyelmi határozat indoklásában az állt, hogy az ügyészi hatalmamnál fogva megfenyegettem és arra kényszerítettem őket, hogy ne zaklassák a prépost sógoromat.

– De hiszen ez a vád nem állta meg a he-

– Igen, mert nem volt könnyű munkát találni annak, akit kirúgtak az állásából. Azonban az ügyész barátaimra mindig számíthattam, így 1954-ben a Debreceni Öntözési és Talajjavító Vállalatnak lettem a jogtanácsosa. Az igazgatója párttag volt, de egy rendkívül rendes embert ismertem meg benne, és egészen jó baráti viszonyba kerül-tünk.

– Közeledünk az '56-os eseményekhez.

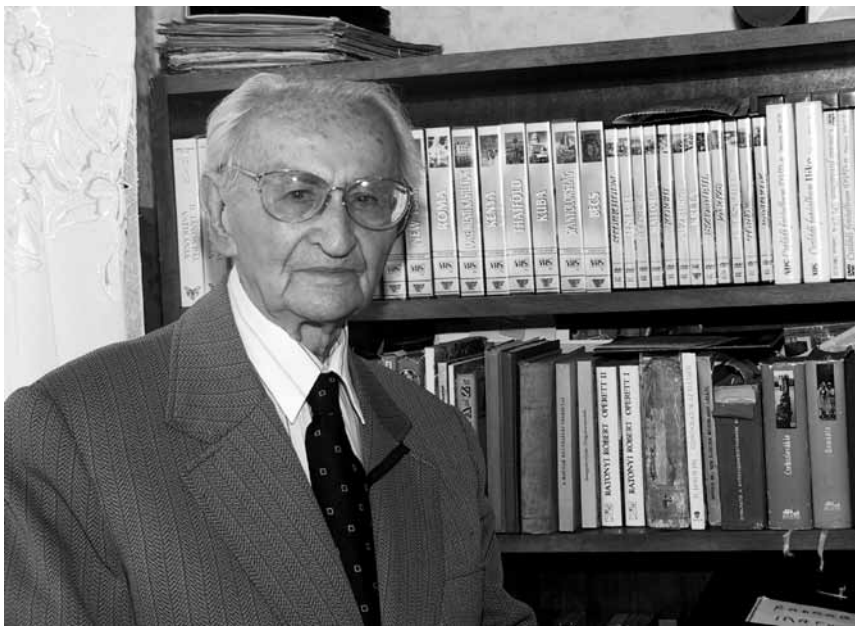
– Nem gondoltuk, hogy az az év beírja magát a történelembe. A vállalatnál, amelynek elég nagy volt a hatásköre, a dolgozók engem választottak a munkástanács elnökévé. Nem vállaltam el, mert tudtam, hogy milyen következményekkel járhat. Négyyszer egymás után engem választottak meg.

„Munkások! Üzemi értelmiségiek! Vegyék kezükbe a gyárak vezetését. Haladéktalanul alakítsátok meg a munkástanácsokat!”

– jelent meg a munkástanácsok megalakítására szóló felhívás a Néplap 1956. október 27-ei számában.

„... a forradalom napjaiban több mint száz munkástanácsot választottak a városban, amelyekben több mint 1500-an tevékenykedtek.” (Filep Tibor: Debrecen 1956 80. o.)– Személyesen hogyan érintette ez az időszak?

– Néhány nap után, november derekán egyik este zörgettek a lakásunkon. Kimentem és egy ÁVH-s őrmester állt az ajtóban, aki felszólított: „Tessék bejönni a rendőrségre!” Hűvös késő őszi napok voltak, ezért megkérdeztem: „Felvehetem a kabátomat?” Azt válaszolta: „Tessék, de gyorsan!” Nem tudtam, hogy mi vár rám, feleségem és két lányom sírva búcsúztak el tőlem, majd beültettek egy kocsiba és elvittek a rendőrkapitányságra. Ott várakoznom kellett egy üres, ablak nélküli szobában. Egy órát vártam, azután behívtak egy tágas szobába, ahol két embert láttam: az egyik az asztalnál ült, a másik árnyékban állt. Az asztalnál ülő ember kezé-

„...mindig becsületes munkát végeztem, családommal minden vasárnap ott voltunk a templomban, istenhívő ember voltam és vagyok...”

lyét!

– Igazi vádak soha nem tudtak felhozni ellenem. Később levélben kérdőre vontam Fekete Jánost, hogy miért állít valótlant, amikor nem is beszéltem vele, majd a válaszában igazolt engem az állításomról. Ezek után vissza akartak helyezni az ügyészségre, de már nem Egerbe, hanem Nyíregyházára, amit viszont nem fogadtam el. Ekkor agitáltak a pártba, amit természetesen visszautasítottam. Mindig becsületes munkát végeztem, családommal minden vasárnap ott voltunk a templomban, istenhívő ember voltam és vagyok, így a pártba nem álltam be. Ezek után távolítottak el az egri ügyészségről.

– Akkoriban az elbocsátás súlyosabb következményekkel járt, mint manapság

ben volt egy erős fényű reflektor, amivel az arcomba világított. Ez a kihallgatás este ½ 7-től hajnali 3 óráig tartott.

– Milyen kérdéseket tettek föl?

– Kérdeztek a kapcsolataimról, a papi rokonságomról, a találkozásunk gyakoriságáról. Be kellett számolnom az egész életemről, az addigi pályámról is röviden, de közben láttam rajtuk, hogy bizonyos mértékben már tájékozódta a dolgokról. Úgy tűnt, főleg arra törekedtek, hogy rajtakapjanak valamilyen hazugságon. Egyáltalán nem volt semmi szégyellnivalóm, sőt abban az időben szakszervezeti vonalon is a legnagyobb tisztségbe kerültem, de azon felül is komoly tisztségeim voltak, amíg ki nem rúgtak.

– Félt?

– Nagyon félt. Abban a helyzetben mindenki félt, akit behívtak. Csak vártam, hogy mi lesz, végigfutott rajtam a börtön vagy az akasztás lehetősége, hiszen a munkástanács elnökeinek ez volt a sorsa. Majd ismét behívtak és mondták: „Kérem, elmebet, de egy hét múlva megkeresik magát, addig végezheti a dolgát”. Én nem értettem, mi lehetett annak az oka, hogy elengedtek, csak jóval később tudtam meg, hogy az igazgatóm és a helyettese, akik párttagok voltak, de rendes emberek, mindent elkövettek az érdekekben, azokkal ellentétben, akik a vesztet akarták. Így aztán megmenekültem ugyan a börtöntől, vagy az akasztófától, de helyette közölték velem: „20 esztendőn keresztül havonta kétszer fel fognak keresni, és el fognak velem beszélgetni”.

– Ezt az ígéretüket be is tartották?

– Egészen 1976-ig. Húsz éven keresztül hetente két alkalommal rendőri ellenőrzés

alatt álltam. Először alacsonyabb rangú ÁVH-sok jöttek hozzám, később már magasabb rangúak is. A legkülönbözőbb helyszíneken, a Nagyerdő legeldugottabb részében kellett jelentkezni, soha nem tudtam mi lesz a sorsom. Rengeteg kérdést föltek minden alkalommal. Így ment ez sajnos 20 éven keresztül.

„Soha nem tagadtam meg az Istent, mindig eszembe jutott, amikor Jézus mondta: Aki megvall engem az emberek előtt én is megvalloom őt a Mennyei Atyám előtt. Ezt soha meg nem tagadtam a kommunizmusban sem.”

– Fizikailag bántalmazták?

– Nem, fizikai bántalmazás nem történt, de ettől sokkal rosszabb volt a pszichés hatás, amivel sakkban tartották az embert. Könnyebb lett volna havonta kétszer egy-egy pofont elviselni, amikor meglátogattak, mint azokra a bizonyos kérdésekre felelgetni. Lelkileg ez a bizonytalanság eléggé megviselt. Lelki terror volt. Igazából nekem csak a pap sógorom mesélt el olyan eseteket, ahol őt fizikailag is bántalmazták, mert nem akart belépni a békepapi mozgalomba, amikor már szinte mindenkit beszerveztek. Mesélte, hogy egyszer kivitték úgy 8-10 kilométerre erdőbe, ott összerugdosták, levetkőztették, és magára hagyták késő este. Sokáig kellett várnia, amíg egy kocsit felvette. Amikor ezt elmesélte a vérbeli papi, tiszta lelkű ember, elkönnyezte magát, pedig annak előtte soha nem láttam sírni. Sokszor kérdeztem, de ő mindig

csak annyit felelt: „Erről nem akarok beszélni”.

– Mi történt a kihallgatás után?

– Pusztán azért, mert a munkástanács elnöke voltam, és erősen jobboldali érzésű ember lévén teljesen egyetértettem a forradalommal, a Talajjavító Vállalattól is elbocsátottak. Én egy bizonyos mértékig megbízhatatlan ember voltam a kommunisták szemében, mert mint államügyészt Egerből kirúgtak. Ezek után nagyon nehéz volt ügyvédi állást szerezni, végül 63 éves koromig ügyvédként dolgoztam Debrecenben.

„A munkástanács-tagok döntő többségének 1957 tavaszán kezébe nyomták a munkakönyvét. A pártbizottság jelentést kért arról is, hol alkalmazták az elbocsátottakat... az értelmiségieket fizikai munkakörben foglalkoztatták, a szakmunkásokat segédmunkásként alkalmazták. A bíróság által elítéltek feleségeinek is gyakran felmondták.” Filep Tibor: Debrecen 1956 (A megtorlás, 132. o)

– Soha nem tagadtam meg az Istent, mindig eszembe jutott, amikor Jézus mondta: Aki megvall engem az emberek előtt én is megvalloom őt a Mennyei Atyám előtt. Ezt soha meg nem tagadtam a kommunizmusban sem.

Tudod, volt egy jelmondatom: „Mindvégig embernek maradni!” Ez a gondolat és a hitem lendített át ezeken az éveken. Fiatalkoromban szenvedélyes turista voltam, és ha eltévedtem, nálam volt az iránytűm, amelynek segítségével megtaláltam a helyes utat. Az én zavaros, komplikált életemben az isten szeretete volt az iránytűm, aki hihetetlen különleges helyzetekből mentett meg.

Kovács Ágnes

Jókai Anna:

IMA MAGYARORSZÁGÉRT... (részlet)

Öregisten, Nagyisten
nézd, hogy élünk itt lenn
katlanba zárva
csodára várva
csöbörből-vödörbe magyarok.
Itt élünk se élve se halva
hurrá a vödörben hal van
süthetünk szálkás kis pecsenyét
a friss húst viszi már a fúrge menyét
körben a bozótból
ragadozók szeme villog
az elhevert csordákon
áldozati billog
(csitt, csak csendesen, ne kiálts,
mormold, csak mormold az imát)

Öregisten, Nagyisten
ha Te nem, ki segítsen?

Sovány lakomára
nova bort kínáltak
s akik ezt megitták
mind bódultakká váltak.
(...csak csendesen, ne siránkozz,
bátran szólj elkábult hazánkhoz)

Öregisten, Nagyisten
érted sóvárog ma minden
akik hortyognak szanaszét
vagy ébren vigyáznak
síkos savas eső alatt
bíz egyformán áznak
(...csak csendesen, mind aki lázad
báránybőr jelmezben figyelik a házad)

Öregisten, Nagyisten
erősíts a hitben
hogy ami késik

azért el nem múlik
él még a Te nyájad
bárha szőre hullik.
(...csak csendesen, nem használ a lárma
mostoha szülők közt még árvább az árva)

Öregisten, Nagyisten
más remény nincsen
mint igazad kegyelmed
hogy Te szabj végül rendet
maradék országnak
adj életet kedvet
a lecsontolt többi
gyógyítgasd ne engedd
önnön-gyilkosává válni
haza kell találni!
(...csak csendesen, mert vád alá vesznek
jönnek janicsárak, kerék alá tesznek)

ETIKA – HITTAN A SZAKMUNKÁSKÉPZŐBEN

Az előző számban megjelent gondolataimban már írtam arról, hogy módszerem a kérdésekkel való dolgozás, dolgoztatás, amelynek eredményeként a gyerekek maguk jutnak el annak kimondására, ahová szeretném őket elvezetni. Az első fél évben az etika – hittan órákon látszólag nem kifejezetten vallási témákkal szoktunk foglalkozni, és ezen a gyerekek nagyon meglepődnek. Arra számítanak, hogy majd jön egy pap vagy lelkész, aki megpróbál a „lelkükre beszélni”, az Istenről, a vallásról, az egyházzal tanítani.

Ehelyett a bemutatkozó óra után arról kezdünk el beszélgetni: ki az ember, azaz: Ki vagy Te? Ki vagyok én? (Én nagyon ki vagyok! – hangzik el sokszor viccesen.)

– Nézz az osztálytársadra, az osztálytársnődre, mit veszel észre rajta először? – bátorítom őket.

– Barna a pulóvere, sötété a nadrágja – hangzanak el az első félénk megjegyzések.

– Ez a legfontosabb különbség?

– Nem. Az egyik fű, a másik leány!

– Valóban az egyik férfi, a másik nő, és ebből adódóan nagyon különböző a megjelenésük, a viselkedésük, az egymáshoz való viszonyulásuk.

– Honnan tudod, hogy az egyik fiú, a másik meg leány?

– Látom, mert teste van.

– Láttál már két teljesen egyforma embert? – Igen, az ikrek nagyon hasonlítanak egymásra, ez igaz, én viszont azt kérdeztem, hogy minden szempontból megegyező két embert láttál-e?

– Nem, hiszen mások az ujjlenyomataik, más a DNS-ük, és mások az emlékeik.

– Van valami az emberben, ami nem látható?

– Hogy tetszik ezt érteni?

– Amikor nem készültél az iskolai órára, vagy rosszat tettél otthon vagy bárhol, volt benned valami, amit senki nem látott, csak te éreztél?

– Igen, ilyenkor mindig lelkiismeretfurdalás fogott el.

– Minden embernek tehát van lelkiismerete még akkor is, ha elnyomja. Van bennünk tehát valami, amit úgy hívunk lélek, amely láthatatlan. Ennek a léleknek sem a létét, sem a működését nem tudjuk anyagi dolgokkal megmagyarázni.

– Mi az, amivel az érzékszerveinken túl felfogjuk a bennünket körülvevő világot, és amely segítségével a részletek egységes egészzé állnak össze bennünk?

– Az eszünk, az értelmünk.

– Valóban, az ember nem pusztán érzékeli, hanem értelmezi is a látott, hallott,

érezkelt dolgokat. Láttál már állatot, gépet, robotot dolgozni? Van-e valami, ami az ember tevékenységétől? Hogyan épít az ember házat, és a fecske otthont magának? A két építkezés között, mi a lényeges különbség?

– Megvan! Az állat csak azt a munkát képes elvégezni, amit beleírtak, amit beletápláltak, amire kényszerítik, vagy amit ösztönösen végez. Az ember pedig munkáját tudatosan végzi.

– Mit gondoltok, ha azokat a szavakat, mondatokat, amelyeket a mai órán a füzetbe leírtatok betűkre vágnánk, feldobnánk a levegőbe, hányszor kellene feldobni, hogy egyetlen értelmes szó, mondat legyen, amikor leesnek?

– Még a jövőre is dobálhatnánk.

– Látjátok, ha egy értelmes mondat nem jön létre véletlenül, akkor az ember a maga bonyolultságában vajon véletlenül létrejöhet-e? Ezért ki kell mondanunk, az ember az Isten alkotása. Nem az Istenre kell magyarázatot találnunk, hanem az ember az, aki Isten nélkül nem érthető meg.

Heidelsperger István atya
kateketikai referens
(folyt.)

70x7-SZER MEGBOCSÁJTÁS

2006. március 4-én a nyíregyházi Egyházmegyei Lelkipásztori Intézet adott otthont annak a lelkigyakorlatnak, amelyet az egyházmegyénk hitoktatói számára tartottak a miskolci Szent Ferenc Kisnővérek rendjéből Jurányi Judit Zsófia és Czopf Éva Klára nővérek.

Ezek a lelki napok a résztvevő hitoktatók munkáját hivatottak segíteni azáltal, hogy szakmai-módszertani ismereteket közvetítenek, illetve a katekéták lelki megújulását próbálják előmozdítani. Kitűnő alkalmak ezek a szombatok a tapasztalatok megosztásának, az apró örömsök, sikerek, ötletek cseréjének. Évente kétszer kerülnek megrendezésre: az őszi és tavaszi időszakban.

Az idei együttlételet püspöki misével kezdtük, amin Bosák Nándor püspök úr azt hangsúlyozta, hogy ez a lelkigyakorlat nagybőjti készüllet is lehet számunkra. A szentírási részeket magyarázva kiemelte, hogy a

„Csak akkor bocsáthatunk meg önmagunknak és másoknak, ha teljes szívünkkel hisszük, hogy Isten megbocsátott nekünk, és fenntartás nélkül elfogad bennünket.” (Anselm Grün)

nagybőjt nemcsak a bűnbánat ideje, hanem az aktív cselekvésé is, vagyis mindenkinek el kell indulnia a jó irányába. A Püspöki Kar által hirdetett imaévre is felhívta a figyelmet, és arra biztatott, hogy törekedjünk egyéni megújulásra, ezáltal ugyanis rugóí lehetünk a ránk bízott gyerekek, a közösség, végül a

magyar társadalom megújulásának is.

Bocsáss meg magadnak...

A rekollekció gerincét Anselm Grün: Bocsáss meg magadnak című írása adta, vagyis a

bűn-bűnbánat-bűnbocsánat kérdését járták körül a kiscsoportos beszélgetések, az előadások, fórumok, illetve a napot záró meditatív szentségimádás. Arra kerestük közösen a választ, hogy hogyan lehet feldolgozni a bennünket ért sérelmeket, melyek a megbocsátás helyes lépcsői, mi áll a megbocsátás útjában, hogyan lehet kiengesztelődni Istennel, a külvilággal, önmagunkkal. Csak az képes ugyanis isteni szeretetet közvetíteni, aki

békében él. A hitoktatók élete, sorsa azonban ugyanolyan sérülékeny, mint embertársaiké, rájuk különösen nagy terhetek ró, ha lelki sebeket hordoznak.

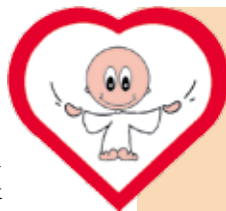
Szembenézni a fájdalommal...

A lelkigyakorlat arra tanított meg minket, hogy nem szabad elrejtteni a fájdalmat, hanem szembe kell nézni vele, mert ez a gyógyulás útja. Ahhoz pedig, hogy átérezzük a teljes szabadulást, arra van szükség, hogy a teremtő Isten szemével tudjuk látni önmagunkat és embertársainkat is, hogy képesek legyünk elhinni, ő mindig megbocsát. Az őszinte bűnbánat pedig akkor válik gyümölcsözővé, ha az újrakezdés vágyával társul. Soha nem szabad lemondanunk arról, hogy képesek vagyunk jobba válni, visszatérő gyarlóságainkat legyőzni.

Előadóink megértették velünk azt, hogy az ember számára a teljes béke megéléséhez nem elegendő az Isten bocsánata, nekünk is hinni kell abban, hogy valóban elfeledte gonoszságainkat. Ez a kritériuma az önmagunkkal való megbékélésnek.

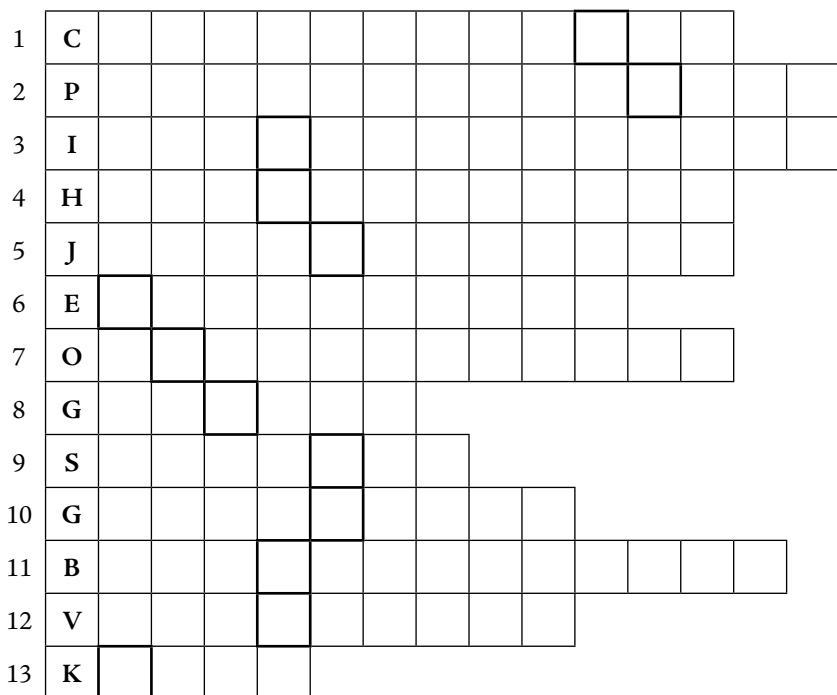
Bodnár Csilla, hitoktató

ÖRÖMHÍR GYEREKCLUB

AKI KERTÉSZNEK HITTE AZ URAT...

Húsvéti rejtvényünk Jézus szenvedéstörténetéhez kapcsolódik. Segítségül a választok kezdőbetűjét megadtuk. A megfejtést a vastaggal keretezett négyzetekből álló szavak alkotják, és ha jól dolgoztál, megtudhatod, ki volt az, aki kertésznek hitte az Urat.

1. Jézusnak segített a keresztet vinni.
2. Így hívták a római helytartót.
3. Csókkal árulta el az Emberfiát.
4. Ennyi pénzt kapott az áruló.
5. Ez a tanítvány ért először a sírhoz.
6. Így nevezzük azt a két tanítványt, aki hazafelé ballagott.
7. Itt zajlott Jézus halálküzdelme.

8. Koponyák hegye másképpen.
9. Ki mondta: „Ez valóban Isten Fia volt!”
10. Miért volt börtönben Barabás?
11. Jézus egyik szava a kereszten.
12. Ő törölte meg a keresztet vivő Jézus arcát.
13. Milyen állat szólal meg Péter tagadásában?

TUDOD-E?

Melyik fejezet van a Biblia közepén?

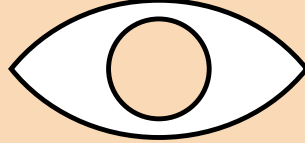
A 118. zsolnár, mert 594 fejezet előzi meg és 594 követi. Ha összeadjuk a két számot, akkor 1188-at kapunk. Melyik vers található a biblia közepén? A 118,8: „Jobb az Úrhoz menekülni, mint emberben reménykedni.”

*Fedezd fel a 10 különbséget a két kép között!
Ha megtaláltad, írd meg nekünk!*

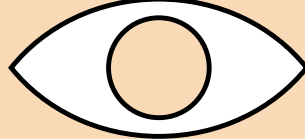
Keressd meg azokat, akik látták Jézust halála után! A megadott Igehelyek segítenek!

MSINO

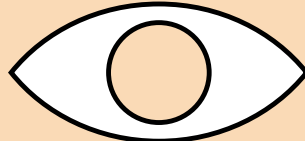
Lukács 24,34

JKABA

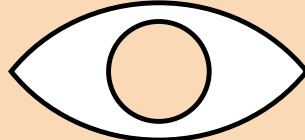
1 Kor 15,7

AALYNG

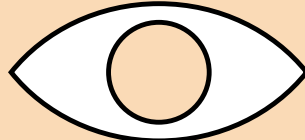
Máté 27,56

ZOKASYNNO

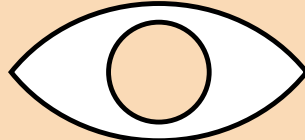
Máté 28,5

TNKTIÁANYO

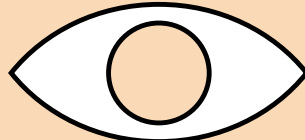
János 20,19-20

T Á AMS

János 20,26

MA Á RI

János 20,18

Kedves gyerekek!

Köszönjük szépen a megfejtéseket, amelyek az előző szám rejtvényére érkeztek. Továbbra is várjuk leveleteket, rajzaitokat, írásaitokat. A helyes megfejtést beküldők jutalomban részesülnek. Jó munkát!

Az előző szám nyertesei:

Magdus Andrea, Újfehértó

Magdus Sándor, Újfehértó

Morauszki Bernadett, Nyíregyháza

Beküldési határidő és cím: 2006. május 10.

Tamaskovicsné Tóth Otília

4400 Nyíregyháza, Lengyel u. 5.

KINEK A SZOLGÁJA? – A MINISTRÁNSOK

„Legszébb élményem az, hogy bekerülhettem a ministránsok közé. Egy vasárnap meghallgatta Isten a kérésemet, és fölkent szolgája által, felavatott ministráns lettem. Azóta nagyon boldog vagyok...” – vallja egy ministráns. Valóban különleges élményt jelent az oltár körüli szolgálat. Ezért – mint mindenhol – a mi egyházmegyénkben is különös gondot fordítunk a ministránsok közösségére.

A ministráns latinul annyit jelent: szolga. Miért és kinek a szolgája? A válaszra csak a csöndben találhatunk rá. Az Úr szolgálai vagyunk, az ő katonái. A szolgák, a katonák hűségesek urukhoz, kitartanak mellette. De nemcsak a ministráns szolgája az Úrnak, hanem minden ember. Minden ember harcol az igaz szeretet mellett. Teljes szívből kell szolgálnunk neki. Csak neki.

Amikor az oltár mellett állok, és megtörténik a csoda, akkor a szentostyából áradó fényt nézem, ahol jelen van Jézus valóságos testével és vérével. Jézus látása erőt ad, ez által mi is tudjuk sugározni a szeretetet. A szeretetnek velejárója az alázat is. Nem magamat kell szeretnem, hanem Istent és másokat. Nem magamat kell szolgálnom, hanem Istent, és ez által barátaivá válunk. Ez nemcsak az apostolokra vonatkozik, hanem a ministránsokra is. Nehéz ministránsnak lenni. Gyermekkori emlékeim szerint sokszor nagyon kellett arra koncentrálnom, hogy a figyelmem a szentmisén maradjon.

Nehéz nem szereplésnek venni a ministrálást. Néha azt vettem észre, hogy a tömeget nézem. Ebben próbálunk segíteni a beszélgetések során a gyerekeknek, rávezetni őket a szolgálat lényegére, fontosságára.

Egyházmegyénkben nagyon szeretnek fiataljaink ministrálni. A ministránsok kö-

NEMZETKÖZI MINISTRÁNSTALÁLKOZÓ, RÓMA – 2006

„Spiritus vivificat”, „A lélek az, ami életet”. Ezzel a jelmonddal rendezik meg Rómában a Nemzetközi Ministránstálkozót, ahová 5 évente zárandokolnak el a világ számos országából az oltárköri szolgálattevő fiatalok. A Szentatya, XVI. Benedek pápa 2006. augusztus 1-2-án fogadja a hozzá igyekvő ministránsokat. Egyházmegyénket 45 fő (14–18 év közötti) ministráns fogja képviselni az örök városban, zárandoklatuk július 30-augusztus 5-ig tart majd. Imádkozunk értük!

zött minden csoportból lehet találni olyan szolgálattevő fiatalot, aki hűségében, szorgalmában igen példaértékű.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében megközelítően 450-en fiúk lányok rendszeresen végeznek szolgálatot az oltárnál. Ez a szolgálat 9 és 13 évesek között a legnépszerűbb.

SZERZETESEK ÉS FIATALOK

„Jöjjetek utánam, és én emberek halászává teszlek titeket!”

Vajon halljuk-e ma is ezeket a Jézushoz hívó szavakat, lehetünk-e az apostolokhoz hasonlóan megszólítottak, vagy inkább csak vágyakozva izlelgetjük a Szentírás hasonló mondatait? Mit jelent ma Jézus követőjének lenni, vállalva ez egészen különös hivatást és életformát: a szerzetességet?

– tettük fel a kérdést a február elején, Nyíregyházán megrendezett szerzetesi nap keretében. Különleges alkalom volt ez, hiszen szerzetesek, fiatalok és érdeklődők együtt élhettük meg az Istenhez vezető út keresésének egy-egy mo-

zanatát. A találkozó során lehetőség nyílt olyan személyes jövőnk meghatározó kérdések feltevésére, melyeket talán hosszú idő óta cipelünk magunkkal, és nem volt kitől megkérdeznünk.

Csányi Péter atya előadása után mélyebben megvizsgálhattuk, mit jelent ma az Istentől származó hivatás megtalálása és betöltése. Hogyan hallható a sokféle zajtól hangos, problémákkal és ellentmondásokkal teli, sokszor oly bonyolultnak tűnő világunkban a Mennyei Atya csendesen hívó szava?

Valahol mélyen él bennünk a vágy teremtményi mivoltunknak, Istentől kapott céljainknak és lehetőségeinknek tiszta és őszinte kibontakoztatására, kutatjuk az ajándékba kapott szabadság mélységeit. Mit jelent a kizárólag Isten akarata hagyatkozó szabadság megélése?

„...lángra lobbanni az Isten szeretetétől, és feloldódni a másokat is a fényre vezető csendes, szerény szolgálatban...”

A szerzetesi nap során mind a szemlélődő, mind a tevékeny rendekből érkeztek vendégek.

A ministránsok megbecsülést élvezhetnek a plébániákon az atyák részéről, amit az is bizonyít, hogy az elmúlt hat évben az egyházmegyei lelkipásztorterv részeként kiemelt helyet foglal el a ministránsokkal való foglalkozás még szervezettebb bekapcsolása az egyházi életbe. Ministráns-versenyek követik egymást az esperesi kerületekben, levelezési formában havonta 25 kérdést kell megválaszolni egy ministránsnak, mely eredményhirdetéssel zárul. Ministránstálkozásokon hetente mélyítik, gyakorolják a szolgálatukhoz szükséges lelkületet, és az új tagok ünnepélyes ministránsvavatással kapcsolódnak be közösségükbe. Ministráns – napot –, találkozókat rendezünk minden tavasszal. Ám, mindezek mellett a legnépszerűbb az egyhetes nyári tábor. A leghűségesebb ministránsaink számára immár 3. alkalommal lehetőség nyílik, hogy Passauban egy hetet töltsenek el szolgálatuk jutalmaként. Ezek az alkalmakon egymástól elsajátítják a még tökéletesebb oltárszolgálati magatartást és lelkületet, ünnepi asszisztenciát is tanulnak, hogy egy-egy ünnep kapcsán a Püspök atya szentmiséjén is jelen lehessenek az oltárnál. A római Ministráns-zárandoklatra a meghirdetett imádság lelkületében készülünk.

Lupsa Tamás atya
ministráns-referens

Jelen voltak a Kármelita nővérek, a betegápoló Kamilliánus nővérek és atyák, a tisztító-tűzben szenvedő lelkekért fáradozó Segítőnővérek. A Pálos nővérek az engesztelő rendet képviselték, amely mély imaélet és szemlélődés során vállal áldozatot a magyarság és a világegyház életéért. Az oktatásban is tevékenykedő ferences és szalézi testvérek az ifjúság nyelvét és gondolkodását jól ismerve, értékes tanácsokkal és szemléltető eszközökkel hozták közelebb az érdeklődőkhöz a hivatás és az életszentség témakörét. A Regina Pácis közösség fiatalos lendülettel dolgozik a magányos és beteg idősekért, illetve a szerzetesek mellett jelen vannak a Regina Pácis családok és fiatalok, más-más részfeladatokat ellátva az alapító által kitűzött célok elérése érdekében.

Vidám, ezzel együtt tartalmashétvégét tölthettünk együtt mindnyájan magunkkal hozhattunk valami maradandó értéket. Lehet ez egy szó vagy mondat, egy őszinte tekintet, amelyen át az Isten szeretete mosolygott ránk, vagy éppen csak megérintett az a szellemiség, az a különleges illat, amely egy hosszú csuhás szerzetes körül uralkodott.

Tóth Katalin

NYITOTT KAPUK... MINDENKI SZÁMÁRA

Kiállítás Debrecenben a „mensarion” iskolagalériában

– Ebben a zürzavaros világban a negatív élmények beépülnek a fiatalok életébe, szokásaikba, stílusába, ami egy abszolút zürzavart jelent. Ebben kell nekünk a művészet világával értéket és rendet teremteni. A szépítés is egy rend, amely összerendezi a gondolatot, és a helyére teszi – vallja Dr. Huszti László művésztanár, a rendezvény házigazdája. – A képi, a vizuális kifejezés a lélek kifejeződése. Meg kell tanítani a gyermeket, hogy ne siessen, gondolkodjon. Egy kompozíciónál az a cél, hogy az ember a saját gondolataival építse azt körül.

Nyitott kapuk címmel, diákalkotók műveit bemutató kiállítást rendezett a debreceni Szent József Gimnázium Kollégiuma a mensarion iskolagalériájában. A kiállításon

a régióban lévő 6 intézmény – a Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium, a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma, a Dóczy Gedeon Református Gimnázium, a Hajdúdorogi Görög Katolikus Gimnázium, Szaközépfiskola és Diákotthon, a Tóth Árpád Gimnázium, a Svetits Intézet, és a Szent József Gimnázium és Kollégium – mutatkozott be képzőművészeti alkotásaival.

A Hajdúdorogi iskola munkájában a tűzománckészítés hagyománya volt fellelhető. A Dóczy Gimnázium alkotásaiban a mítosz, a mitológia világa jelentkezett színesben. A Tóth Árpád Gimnázium szépen kiállított ceruza és szén tanulmányrajzait mutatták be, azt, hogy az értékvesztett világban, a vi-

zualításban is talpon kell maradni. A Svetits intézet kifogástalan épületrajzokat, szép festményeket küldtek. A Csokonai Gimnázium tanulói az anyagszerúséget fogalmazták meg, arra törekedve, hogy a látványtól el kell rugaszkodni. A Szent József Gimnázium akvarell munkái mellett a formakövető grafikai vonal kiemelése volt látható.

A három éve létrejött mensarion iskolagaléria célja, hogy a diákok munkáinak bemutatásán túl a Debrecenben élő művészek szereplésére is biztosítson lehetőséget. A megnyitón közreműködtek, Imrek Kálmán és Kormány Gábor a Szent József Gimnázium diákjai.

(Szerk.)

TANÚSÁGOT TETTEK A DIÁKOK

Keresztút Debrecenben

A menet elején két oldalon a két katolikus intézmény zászlóját, középen pedig a nyírfából készült keresztet vitték. A debreceni Szent József Gimnázium kollégiumának, és a Svetits Intézet kollégiumának diákjai és nevelői mintegy 250-300 fővel imádságos, csöndes légkörben vonultak végig Debrecen főutcáján gyertyákkal, fáklyákkal a kezükben, arra vállalkoztak, hogy tanúságot tegyenek a hitükről március 18-án délután. A hajdú fővárosban első alkalommal történt ez a fajta tanúságtétel, amit hagyományteremtő szándékkal kezdeményeztek a szervezők: Csilla nővér a Svetits Intézet kollégiumának, Gincsei Zoltán, a Szent József Gimnázium kollégiumának vezetője és Kirilla Pál nevelőtanár.

A keresztút különlegessége, hogy állomásainak színhelye a város négy temploma volt, beleértve a református Nagytemplomot, és a Miklós utcai evangélikus templomot is. A negyedik állomásként – amikor Jézus találkozik édesanyjával – Debrecen főterét, a Kossuth teret választották a diákok.

Ahol a templom falai nem védenek

A bevezető elmélkedést az Attila téri görög katolikus templomban tartották, ahol Csilla nővér arra biztatta a gyerekeket, hogy belülről aktívan vegyenek részt ezen a tanúságtévi keresztúton. Csilla nővér a jeruzsálemi keresztúthoz hasonlította ezt a keresztutat, ahol rögös utakon, zsibvásár között kell végigvinni a keresztet.

– Ezen az úton a templom falai már nem védenek – mondta a nővér. – Debrecen utcáin

a járókelők, vásárló emberek között kell végigvinni a keresztet és a zászlókat, lesznek, akik csodálkozni fognak, vagy éppen megjegyzéseket tesznek.

Majd Szepesi Szilárd görög katolikus káplán atya a templom házigazdájaként köszö-

öntötte a diákokat, és Németh János atya, a Szent József Gimnázium lelkivezetője adott gondolati útravalót a gyerekeknek.

Elfogadod vagy elutasítod...?

Németh János atya azokra a jelenségekre, várható kellemetlen megjegyzésekre, a járókelők fürkésző tekintetére hívta fel a figyelmet,

„Nem kellene ide háború, természeti csapások, anélkül is elpusztítjuk önmagunkat, megöljük magzatainkat. A legszegényetesebb tetteink az élet ellen elkövetett bűneink”

amivel a diákok az utcán találkozhatnak. Talán lesznek, akik jót nevetnek majd rajtuk, hiszen az utca más. Ez igazi tanúságtétel. János atya megjegyezte, hogy biztosan vannak, akik legszívesebben nem vennének részt ebben, hanem inkább máshol lennének. Hozzátette, hogy a keresztények élete nem mindig úgy alakul, ahogyan ők szeretnék. Elmondta, a keresztet kétféleképpen lehet hordozni: elfogadással vagy elutasítással. Jézus nem a szép szavak, a csodatevésék, a holtak feltámasztása

által, hanem a keresztrefeszítése és szenvedése által váltott meg minket.

Az élet védelmében

A diákok már készültek erre a napra, hiszen előre megfogalmazott gondolataikat osztották meg társaikkal, és a diákszemmel látott egy-egy társadalmi bűn megbocsátásáért imádkoztak.

A 7. állomásnál, ahol Jézus másodszor esik el a kereszttel, az élet védelmére keltek: – Nem kellene ide háború, természeti csapások, anélkül is elpusztítjuk önmagunkat, megöljük magzatainkat. A legszegényetesebb tetteink az élet ellen elkövetett bűneink – fogalmaztak a diákok.

Egyes állomásokat jelzésértékű jelenetekkel szemléltettek. Volt diák, aki erre az alkalomra írt „Ne engedd, hogy kifoszsanak” című versét osztotta meg a társaival.

...ne vegyék el tőlünk a Golgotát...

– Golgotát járó nép a magyar – fogalmaztak a diákok a 12. állomásnál, ahol Jézus meghal a kereszten, majd gondolatban a kereszt tövébe helyezték Mária, Szent János apostol, és bűnbánó Magdolna mellé a magyar szenteket, korunk vértanúit, Mindszenty bíborost, Apó Vilmost és Márton Áron püspököt, de a forradalomban a hazánkért életüket feláldozó fiatalokat is mint Jézus testőreit, akik vigyázzák, hogy ne vegyék el tőlünk a Golgotát.

A közel 3 órás keresztút záró imádkozásának a Szent Anna székesegyház adott helyet, ahol a befejező elmélkedést Horváth László, a székesegyház káplánja tartotta.

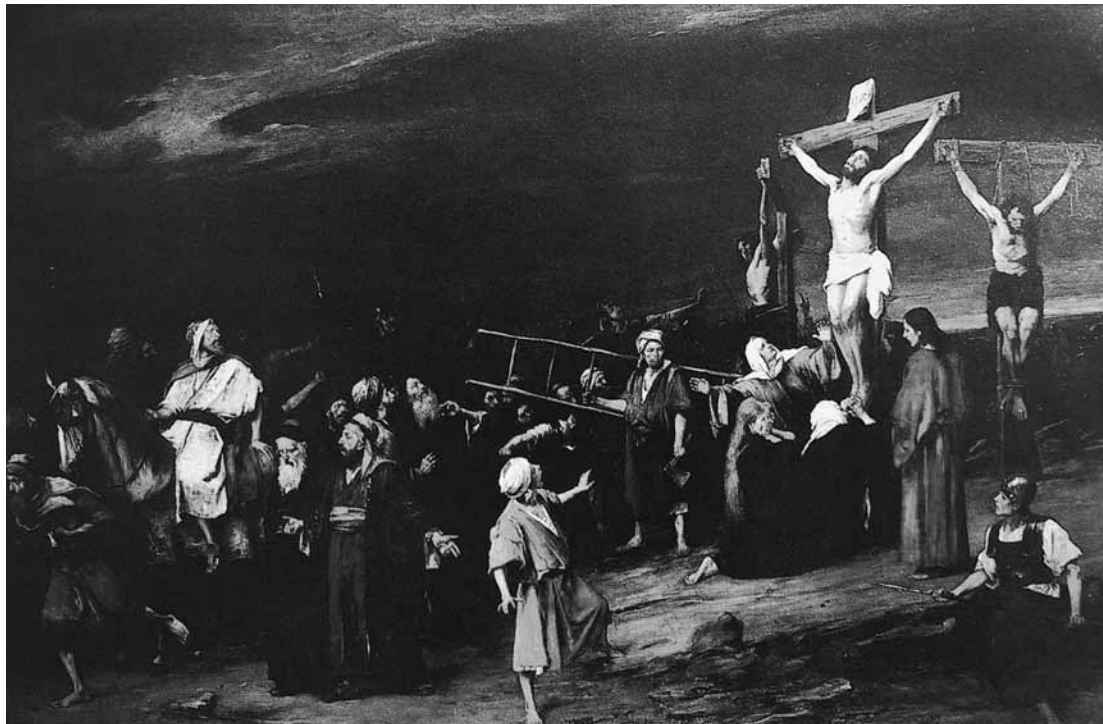
Kovács Ágnes

MUNKÁCSY GOLGOTÁJÁNAK TITKAI

Munkácsy Mihály Krisztus-trilógiájának legnagyobb méretű alkotását, a *Golgótát* a művész maga nem ezzel a címmel,

netben a megváltó halált és a feltámadást együtt akarta megmutatni. Ilyen tartalmi sűrítéshez azonban már nem elegendők az

gét hangsúlyozza. A hátteret magába nyelő, hatalmas felületű sötét ég előtt a fehér szín kompozíciós szerepet kap, és ez segít

az üzenet megértésében. A térérzékeltetés eszközeivel a sötétségből kiemelt felfeszített test fehérsége vonzza az első tekintetet. Majd a másik fehér folt, az ún. arab lovas alakja készletti gondolkodásra a látvány befogadóját, hogy végül a lovas átható tekintete visszavezesse figyelmünket is a kereszten még élő Jézusra. Nem lehet nem gondolni e világos felületek szemlélésekor a János-prológosra: „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága. A világosság a sötétségben világít, de a sötétség azt föl nem fogta.”

A kompozíció két egysége közrefogja az emberi viszonyulásmódok örök kettősségét. Munkácsy igyekszik elkerülni azt a sematikus megoldást, hogy a két nagy egység és a színterazast a jó és rossz erőivel legyen behelyettesíthető, inkább a mozgásirányokat és az érzelmi viszonyokat kettőzi meg. A kereszt tövében a gyászolók megrendülése nyugalmas, ők fájdalommal ott maradnak Jézus mellett, a többiek azonban már mozgásban vannak, indulnak haza. Dolga végeztével útnak indul a hóhér, létrája kettéosztja a képet, és egyúttal átvezeti tekintetünket a másik főalakra, a lovasra. Az ún. arab lovas sokkal több jelentést hordoz annál, hogysem egynek tekintsük őt a résztvevők közül. Mögötte és mellette a főtanács tagjait látjuk, szintén kétféle viszonyulásban. Van, aki arcán megdöbbenéssel, felismeréssel és félelemmel tekint

hanem Jézus szavával nevezte meg: *Beteljesedett!* Címválasztása gondolkodásra készíti a kép szemlélőjét, aki a debreceni Déry Múzeumban átadja magát annak a művészi hatásnak, amely által – a három hatalmas alkotással körülvéve – Jézus szenvedéstörténetének részesévé és szereplőjévé válik. Ha hittel közelítünk a Golgotához, akkor kibomlik a kép igazi jelentése, és felismerjük a Megváltót, a Messiás-királyt, aki a prófétai jövendölések, az Írások és a Törvény beteljesítője. A szenvedés misztériuma csak akkor válik értelmezhetővé, ha meg tudjuk adni rá a magyarázatot, és Jézusban felismerjük a kereszthalál Atyjának engedelmes Fiút, aki – mint az „ősi bak”, kiűzve a városból, magára veszi a világ bűneit. Munkácsy tehát címválasztásával üzeni: Isten megváltó terve teljesedik be szemünk előtt.

A képzőművészet történetének nagy Golgota-képeivel ellentétben Munkácsy Krisztusa még él a kereszten! Munkácsy a feltámadás problémájával sokat viaskodott. Jól tudta, hogy ez nemcsak személyes hitének próbaköve, hanem a feltámadás megjelenítése szembesítette őt a művészi ábrázolás korlátaival is. Kereste a megoldást, hogyan tudná a szokványostól eltérően ábrázolni a transzcendens valóságot, és vizuális eszközökkel bizonyítani Jézus feltámadását és istenségét. A golgotai jele-

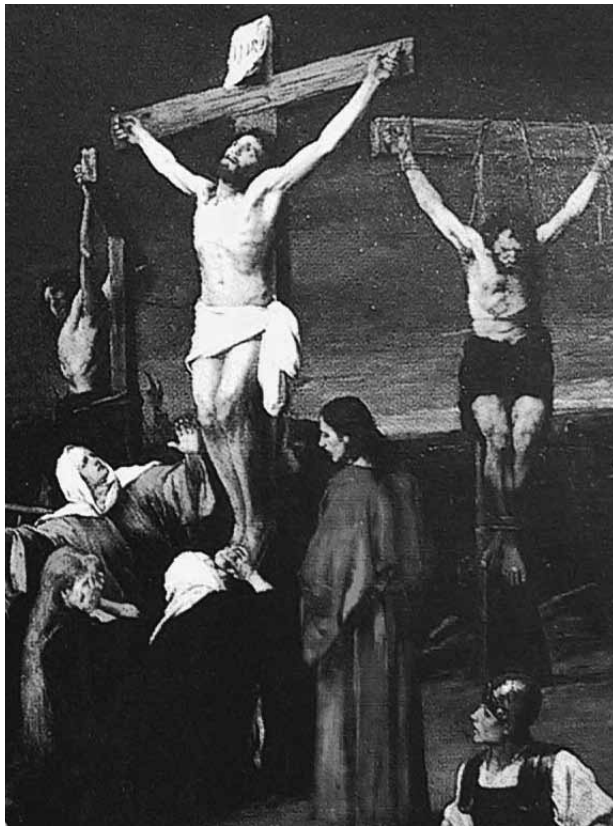
élethűség formai bravúrjai. Rákényszerül arra, hogy a realizmus kereteit kitégye a szimbolizmus irányába. Ehhez rejteket, bibliai szimbólumokat keresett.

A hatalmas vászon drámai koloritja az ábrázolt esemény kozmikus jelentősé-

vissza a keresztre, mint akiben feltámadt a lelkiismeret, míg mások öngigazoló nyugalommal sétálnak hazafelé, hogy a felidézék az Úr szabadításának húsvéti emlékezetét, és magukat is egyfajta szabadítónak tekintsék. A főpap hivatalból volt itt, hát-

ha a „gonosztevők” az utolsó pillanatban megbánást tanúsítva papi áldást, imát kérnek. De egészen más történik. Az áldozat imádkozik értük, a jobb lator tér meg, és az igazi főpap, Jézus mondja ki az üdvösség feloldozó ígéretét.

Munkácsy igen jól sűriti a történeket, s ezzel felidéri az evangéliumok mondatait. Valószínűleg azért tér el a konvencióktól, és nem a lelkét kilehelt Jézust, hanem még az élőt ábrázolja, hogy a meggyalázott Szenvedő Szolga szavait örökké jelen időben halljuk. Gyötrelme és a rákiabált gúnyos szavak nyomán – „Az Úrban bízott, mentse meg őt” – az a zsoldár jut eszébe, amelyben ez a mondat ugyanígy szerepel. Ezért kezdi el a 22. zsoldárt: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?”, s reméli, hogy az írásokat jól ismerők folytatják magukban az elhagyatottság és a bizalom imáját, amit ő már fennhangon nem tud végigmondani, s e folyta-

ruk meg. Munkácsy az üzenet közvetítésére a Jelenések könyvéből választott egy látomást, a győzedelmes fehér lovas képét:

„Ekkor láttam a megnyílt eget, és íme, egy fehér ló, és aki azon ült, annak Hűséges és Igaz volt a neve, és igazságosan ítél és harcol. A szeme pedig olyan, mint a tűz lángja.” (Jel 19,11) A lovas átható tekintete mellett jobban meg kell figyelni ruházatát is. Nem tiszta ez a ruha, felső szegélye körül vérfoltokat látunk. A Jelenések könyve szerint: „Vérrel szennyezett ruhába volt öltözve, és ez a neve: Isten Igéje.” (Jel 19,13) A jelenésben a fehér lovon ülő Ige a „Királyok Királya és uralkodók Ura” nevet is viseli, és ő győzi le a világot hatalmában tartó gonoszt. (Jel 19,16)

Ha mindezt összevetjük Munkácsy szándékával, jogosan feltételezhetjük, hogy a győzedelmes fehér lovas az Isten Igéje, a keresztény igehirdetés szimbóluma. A képet szinte átmetsző, a két kompozíciós egységet összetartó tekintet Jézus kilehelt Lelket várja, hogy azzal induljon útjára az evangélium. Ez az élő Ige hirdeti az idők végezetéig az Élet győzelmét a halál fölött.

Bátran állíthatjuk tehát, hogy Munkácsy egymásra vetítette az evangéliumok leírásait, valamint a 22. zsoldár és Izajás próféta messiási jóvendölését. A Golgotafestmény igazi címére visszagondolva tehát arról van szó, hogy aki a kereszten él, az Messiás, ő a megtestesült Ige, akiben a Golgotán beteljesedett az örök isteni aka-

rat, a megváltás műve. Ez pedig mindennél jobban igazolja, hogy Munkácsy az emberi egzisztenciát mélyen érintő Krisztus-eseményt mond el, és az Ige megidézésével jelzi a végső győzelmet. Nem lehet véletlen, hogy a zsoldár és a festmény azonos kettős szerkezetet mutat. A Golgotán teljesedik be az is, amit a 22. zsoldár utolsó versei jóvendölnek: „Az Úrról beszélnek az eljövendő nemzedéknek, az ő igazságát fogják hirdetni a születendő népnek”.

Keresztesné Várhelyi Ilona,

Önzetlenség Díjat ítelt oda a Hajdú-Bihar megyei Önkormányzat Pákh Imrének, az Egyesült Államokban élő magyar származású műgyűjtőnek, aki a világhírű Munkácsy-gyűjtemény, így – Debrecenben a Déri Múzeumban látható – Munkácsy: Golgota című festményének is tulajdonosa. Pákh Imre a Golgotát 2003-ban letétként helyezte el a Krisztus-trilógia másik két – a *Krisztus Pilátus előtt*, és az *Ecce homo* című – képe mellett. A műgyűjtő 2005-ben, a magyar kultúra napján 10 évre meghosszabbította azt a tartós letéti szerződést, amelynek értelmében a Golgota című festmény 2016. január 22-ig továbbra is a Déri Múzeumban marad.

“Hiszek benned, Keresztrefeszített, aki élsz,

benned, az elvetettben, aki megújítod a világot, a kiszolgáltatótban, akinek ügyét Isten magáévá tette, a mindvégig szeretni tudóban, akit Isten nem hagyott cserben.

Isten igazolt, magához emelt és föltámasztott téged, elvetett Krisztusom.

Hiszek benned – add, hogy veled járhassam utadat.”

Anselm Grün

A GÁVAVENCSELLŐI EGYHÁZKÖZSÉG

Gáva, Szent István által alapított Árpád-kori település, amelynek – a XIX. Században épült – jelenlegi templomát Munkás Szent József tiszteletére szentelték fel. A Nagyboldogasszony tiszteletére állított barokk stílusú műemlék templommal rendelkező Vencsellő is közel 1000 éves múltal rendelkezik. A két település 1952-ben közigazgatásilag egyesült, Gávavencsellő néven, majd Gáva plébániája megszűnt és 1993-ban Vencsellő társegyházközsége lett.

Hagyományban bővelkedvő

Sári András plébánosunk kezdeményezésére egyházközségünk már több hagyományt tudhat magának. A farsangi időszak utolsó szombatján már negyedik alkalommal rendeztük meg – az idén 200 fővel – a gávavencsellői római katolikus egyházközségek farsangi bálját. A plébános úr köszöntője után minden alkalommal közös imádsággal kezdődik a keresztény farsangi bál. A hittanos gyerekek, az egyházközség nótás kedvű hívei és a Kézfogás Nyugdíjas Egyesület előadása mindenki arcára mosolyt varázsol. Szívneművel nyitótáncal kezdődik a mulatság, ami hajnalig tart. Úgy érzem, mindannyian, akik jelen vagyunk ezen a bálon, nem csupán egy szép estét töltünk együtt, hanem ez valóban egy családi hangulatú ünnep ez számunkra.

„Nincs léleküdvösség, örök életre nyíló remény, csak a keresztben.”

Nagybőjtben többéves hagyományra tekint vissza a virágvasárnap előtti szombat délutáni keresztút. Jézus szenvedéseit felidézve a katolikus hívek végigjárják a templomtól kijelölt úton a Golgotához vezető utat. Egy ácsmester által készített nehéz keresztfát a hívek felváltva viszik az utcán, átérzve Jézus Krisztus nagypénteki szenvedését. A Kálvária állomásain a hívek elmélkednek, az

állomások közötti énekeket, imákat a házak ablakaiban égő mécsesek fénye kíséri.

„A keresztet csak akkor lehet megszeretni, ha az ember Isten kezéből veszi át.”

Hagyományaink közé tartozik az időszak miséje, amit minden év októberében

tartunk. Ilyenkor azok a betegek is eljuthatnak – a karitászcsoport tagjai segítségével – a misére, akik magukban már sajnos, nem tudnak az Isten házába elmenni. Sokan ezen a misén találkoznak a náluk jobban szenvedő, betegebb emberekkel, ami persze nem vigasztaló, de látva mások nehéz terheit, talán könnyebbé válik saját keresztjük. **„A keresztet csak akkor lehet megszeretni, ha az ember Isten kezéből veszi át.”**

Hittan, nemcsak gyermekeknek

Minden hónap első szombatján van a közös szentségimádás és az ifjúsági hittanosok összejövetelének napja. Az utolsó szombat estén a diákok miséjén vehetünk részt, ahol a népénekeket az ifjúsági énekek egészítik ki.

Nálunk nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is járnak hittanórákra, ez nagyon dicséretes, hiszen jól tudjuk, hogy nemcsak az ismeretek gazdagodnak, de a lélek is erősödik, ami gyermekeik hitében is alapot jelent. Ezen kívül a cursillos találkozón, a bibliaórán is van lehetőség a közös imára, beszélgetésre. Hálát adunk, hogy így együtt lehetünk, és lelkileg feltöltődve térhetünk otthonunkba.

Az egyházközségben lelkes karitászcsoport működik. A karitászcsoport több alkalommal szervez ruha, játék illetve tartósélelem-gyűjtést. Karácsony előtt élelmiszercsomaggal közel 30 rászoruló családnak próbálja megkönnyíteni a karácsony előkészületeit.

Nyáron hittanos és családi kirándulásra van lehetőségünk.

Varga Melinda

Gávavencsellő, kommunikáció-felelős

Valaki értem imádkozott

Mikor a bűntől gyötörten,
A lelkem terheket hordozott,
Egyszer csak könnyebb lett a terhem;
Valaki értem imádkozott.

Valaki értem imádkozott,
Talán apám, anyám régen?
Talán más is, aki szeret,
Jó barátom vagy testvérem.

Én nem tudom, de áldom Istent,
Ki nékem megváltást hozott,
És azt, aki értem csak
Egyszer is imádkozott!

(Reményik Sándor)

JÉZUSOM, BÍZOM BENNED!

Isten irgalmassága az egyetlen remény

A teremtés hajnalán az ősi ellenség hazugsággal akarta elszakítani az embert a szövetség Istentől, korunkban pedig már Isten létét is tagadja, ez a gyakorlati ateizmusban nyilvánul meg. Az Istentől való elpártolás nyilvánvaló következménye az erkölcsi hanyatlás, amelyben az ember veszélybe kerül. A nyugtalanító események közé sorolható a nagy vallási megosztás is, amely Magyarország területén több mint 100 bejegyzett vallási közösséget jelent.

A nyugtalanító eseményekben bővelkedő korunkban Isten irgalmas szeretetét kínálja fel minden embernek. Amíg az ember a földön él, mindig van lehetősége a megtérésre, és részesülhet Isten irgalmában. Isten irgalmasságának jól ismert példája, amikor a tékozló fiú hazatérésekor nem ítélő bírora, hanem irgalmas, fiát tárt karokkal váró atyára talál. (Lk, 15, 11-32)

Isten minden korban ajándékoz az emberiség számára szenteket, ezzel is kinyilvánítva irántunk való szeretetét. 2000. április 30-án, a jubileumi szentévből II. János Pál pápa szentté avatta Fausztyna Kowalska

(1905-1938) lengyel szerzetes nővért, akit az egyháztörténelem – nagy misztikusai közé sorolva – az Isteni Irgalmasság hírnökének nevezett. Ez volt a szentév és az új évezred első szentté avatása. II. János Pál pápa ekkor jelölte meg a húsvét utáni vasárnapot az Isteni Irgalmasság tiszteletének megünneplésére. 2002. augusztus 17-én Krakkóban az Isteni Irgalmasság Bazilikájának felszentelésére került sor, majd 2004. októberében a Communio Sanctorum, a Szentek Közössége magyar kápolna felszentelésére, amely a bazilikában található. II. János Pál pápa a bazilika felszentelésén magyar nyelven szólt hozzánk: „Vigyétek és hirdessétek Isten kimeríthetetlen irgalmát!” Országunk lelki megújulásának évében reménykedve fi-

gyelünk Jézus Krisztusra a jó pásztorra aki azért jött, hogy keresse és üdvözítse, azt ami elveszett.” (Lk, 19,10)

1935. szeptember 5-én Fausztina nővérnek borzalmas látomása volt. „Este cellámban megpillantottam egy angyalt, Isten haragjának végrehajtóját. Amikor megpillantottam Isten haragjának eme jelét, melynek sújtania kellett a földet, kértem az angyalt egy ideig tartsa vissza a büntetést, s a világ bűnbánatot fog tartani. Kéréssem azonban Isten haragjával szemben semmit sem ért. Akkor megpillantottam a Legszentebb Háromságot. Felségének nagysága lelkem legmélyére hatolt. Jézus kegyelmének erejét is megéreztem lelkemben, amely bennem lakik. Soha még ilyen benső erővel nem imádkoztam, mint akkor. A következő szavakkal kértem Istent. Örök Atya! Fölajánlom neked

Fausztina nővérnek látomása volt 1931. február 22-én Plock-ban a cellájában: „Este láttam az Ur Jézust, fehér ruhába öltözve, egyik kezét áldásra emelve, a másikat mellére helyezve. Szíve felett nyitva volt a ruhája és a nyílásból két fényláb sugárzott az egyik piros, a másik fehér. Szótlanul szemléltem az Urat. Lelkem eltelt félelemmel, de ugyanakkor megtelt nagy örömmel is. Egy pillanat múlva az Ur Jézus ezt mondta nekem: „Fess egy képet ennek a mintájára, és írd alá: Jézus, bízom benned! Azt kívánom, hogy ezt a képet először a ti kápolnáokban tiszteljétek, utána pedig az egész világon. Megígérem mindenkinek, aki tiszteli, hogy nem vész el. Megígérem neki, hogy már ezen a világon legyőzi az ellenséget, főleg halálának órájában.”

(A Napló, 47.)

imát mondani: „Szüntelenül imádkozd a rózsafüzért, amit megtanítottam neked. Bárki, aki imádkozni fogja, halála óráján tapasztalni fogja nagy irgalmamat. Ha csak egyszer is elimádkozza valaki, legyen bár a legmegátalkodottabb bűnös, elnyeri végtelen irgalmam kegyelmét.” (Napló, 687.)

A magyar nyelvre is lefordított Fausztyna Kowalska nővér Napló című kötetében olvashatjuk Jézusnak a nővérhez intézett csodálatos, vigasztaló üzeneteit.

Egyre többen imádkozzák az irgalmasság rózsafüzérét, Dr. Katona István egri püspök úr irányításával Magyarországon szépen terjed ez a lelkeségi mozgalom.

Szenes József, esp. plébános

Az Isteni Irgalmasság Rózsafüzére

Bevezetés: Miatyánk, Üdvözlégy, Hiszekegy.

Nagy szemekre: Örök Atya! Felajánlom Neked szeretett Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak testét és vérért, lelkét és istenségét engesztelésül bűneinkért és az egész világ bűneiért.

Kis Szemekre: Jézus fájdalmas szenvedéséért irgalmazz nekünk és az egész világnak!

Befejezésre: az öt tized után (háromszor): Szent Isten, szent erős Isten, Szent halhatatlan Isten, irgalmazz nekünk és az egész világnak!

„IMÁDKOZZÁL ÉS DOLGOZZÁL”

A 14 gyermekecs család naponta megéli Szent Benedek gondolatát

Vajda-bokor, Manda-bokor... Nyíregyháza körzete valamikor 106 bokortanyát számlált, ma már csak 60-ról beszélnek. Az Európa hírű településforma kedvelt a csendre vágyók körében, igaz, hátránya is akad, hiszen iskoláik megszűnésével a gyerekek a tudás megszerzéséért kénytelenek a kora reggeli buszozást vállalni a városig. Így van ez a Vajda-bokorban élő Mészároséknál is, amikor a 12 gyermek igyekszik, hogy elérje a reggeli buszt, reggelente a perceknek felerősödik az értéke. A fürdőszoba előtti ütközésekből kimarad a két éves Szabolcs Taksony és a 20 éves Józsi, aki Pesten tanul. „ORA ET LABORA” – „Imádkozzál és dolgozzál” – A házuk falára írt Szent Benedek-üzenet elgondolkodtató, majd az édesapa, édesanya és a 25 éves Ilonával való beszélgetés igazolja, hogy mindez nemcsak egy felirat, hanem a család életprogramjaként is szolgál.

A terhességmegszakítást javasolták...

– Amikor az első gyermekünket, Ilonát vártuk, a várakozási idő 2/3-át a kórházban töltöttem – emlékszik vissza az édesanya, Mészáros Ferencné Ilona. – Súlyos szemproblémáim voltak, így már a második gyermekemért is a betegségem miatt szinte közelharcot vívtunk az orvosokkal, akik a terhességmegszakítást javasolták. Ferenc mellett döntöttünk, s így a többi 13 gyermek mellett. A férjemmel maximum négy gyermeket terveztünk, de aztán jöttek sorba a gyerekek. Mindig vártuk a kicsit, és ez töltötte, tölti be az életünket.

– Tehát még nem biztos, hogy a két éves Szabolccsal bezárul a kör?

– Amit a jó Isten ad, azt örömmel ajándékként fogadjuk, és megköszönjük, hogy ránk bízta a gyermekeink felnevelését, mert mi úgy érezzük, hogy csak részt veszünk életüknek abban a szakaszában, amíg velünk vannak. Istennek neveljük őket – fejtette ki tisztán és egyszerűen a gondolatait Ferenc, az édesapa.

– Nagy bátorság kell a sok gyermek vállalásához.

– Hit és bizalom szükséges – folytatja az édesapa. – Sokszor elgondolkodom, nagyapámék ketten voltak testvérek, apámék már heten, mi tizenhárman születtünk, és nálunk 14 gyermek van. Máshol a generációkat követve csökken a gyermekvállalás, nálunk nő-

vekedett. A feleségemnek egy testvére van. Édesanyám is egyedüli gyerek volt, így vállalta édesapámmal a nagycsaládot. 1980-ban házasodtunk össze.

– Egy közhellyel élve az élet pénzbe kerül. A háromgyerekes nagycsaládot számolva is a 14 gyermek közel 5 nagycsaládnak felel meg. Miből?

– Munkanélküli vagyok már második éve. Az építőiparban dolgoztam, majd tanyagondnoki feladatot vállaltam. 10 éves tanyagondnoki szolgálat után elbocsátottak.

– Meg lehet ezt tenni egy 14 gyermekecs családapával?

– Mindent meg lehet tenni. A munkaügyi központban olyan munkát ajánlottak, amelyre az országot kellene járnom. Hogy tehetném 14 gyermek mellett? – teszi fel önmagának a kérdést a nagycsaládos édesapa. – Én mindig is azért vállaltam a „kisebb karéj kenyeret” (a helybeni munkát), hogy a családom mellett maradhassak.

– Úgy tudom, nem először munkanélküli.

– Amikor 9 gyermekünk volt, akkor is így éltünk, mégsem tántorított el bennünket a további gyermekvállalástól. Hiszem, hogy egy hajam szála sem görbül meg az Isten akaratára nélkül. El lehet olvasni egy könyvtárnyi könyvet is, ha az embernek nincsenek tapasztalatai a hitről. Mi nap mint nap megtapasztaljuk a gondviselés jelenlétét a családjunkban. Mindig azt kapjuk meg, amire a legnagyobb szükségünk van.

– Még mind a 14 gyermek tanul?

– Ferenc kivételével, de neki is vannak továbbtanulási szándékai. Ilona 25 éves, másoddiplomáját szerzi a Hittudományi Főiskolán Nyíregyházán, Ferenc 23 éves, cukrász, Mária 21 éves, ő harmadéves óvónőképzős hallgató, József 20 éves, rendőrtiszt főiskolára jár, Zsolt 18 éves, a Szent Imre Gimnázium végzős tanulója, László 17, István 15 éves ők is „szentimrés” diákok, Teréz 14 éves általános iskolás, Erzsébet 12, Péter 10, János 9, Tamás 7 éves, a görög katolikus általános iskolába járnak, az 5 éves Gyula katolikus óvodába, majd a 2 éves Szabolcs Taksony következik a sorban. Vizsgaidőszakban valakiért mindig izgul a család.

– Az udvar mérete sem szokványos, a mezőgazdasági épületek, a hatalmas kukoricatároló (góré), állatok, messzire lenyúló földterület kemény munkáról árulkodik.

– A 90-es évektől átálltunk a mezőgazdasági munkára. 11 hektár föld művelése mellett 20 sertést, szarvasmarhát, bikát, szárnyasokat tartunk, a zöldségfélét is magunk termeljük. A mezőgazdaság a kapálástól a kaszálásig egész évre biztosítja a munkát. A tanulás mellett a gyerekek keményen dolgoznak itthon. Mondják is a tanárok, hogy a mi fiainknak igen kemény a kézfogásuk. A kemencét, a húsfüstölőt, a gyümölcsaszalót a gyerekekkel együtt építettük. Hetente 8-9 db 2 kg-os kenyeret sütünk, de sokszor ez sem elég.

– Az íze viszont kifogástalan, és összehasonlíthatatlan a bolti kenyérral – teszi hozzá Ilona, a legidősebb gyermek, aki közben bekapcsolódik beszélgetésünkbe. – Egy ilyen karéj kenyér mellett egy napig lehet kapálni, annyira laktató.

– A munka nevelési értéke itt megtapasztalható. Hogyan látja ezt az édesanya?

– A gyerekek nagyon sokat dolgoznak, hétvégként kevés a szabadidejük, de nem

teherként élük meg. Tudják, hogy hozzátartozik az életükhöz. Így talpraesettebbek, mint mások. Ebből adódik az, hogy bárhol vannak, felismerik az adott helyzetet, és ha nem a mezőgazdasági munkát végzik itthon, akkor ahol vannak, ott segítenek.

– Családon belül a legközvetlenebb módon alakul, fejlődik egy közösség.

– Úgy igazi egy közösség, ha mindenki hozzáadja a saját tudását, képességét – mondja el tapasztalatait a legidősebb gyermek, Ilona. – Nem mindenki ért a matematikához, az idegen nyelvhez vagy éppen a kukoricatöréshez. Így a toleranciát is megtapasztaljuk, ami nemcsak a társadalomban élő deviáns vagy fogyatékos, hanem a mellettünk élő emberek elfogadását is jelenti. Itt kell kezdeni. Azt tudni kell, hogy az én szabadságom odáig tart, ahol a másiké kezdődik. Ezt egy nagycsaládban nagyon szépen lehet gyakorolni.

– Egyfajta szellemiségben éltek. Szoktatok a testvéreiddel mélyebb dolgokról beszélgetni?

– Ki merem mondani, hogy mindegyikük egy magasabb szinten gondolkodik, amit a mai világ pejoratív értelemben kislefőntnek bélyegez. Azt gondolom, hogy régebben, még ennél is nagyobb tudással rendelkeztek az emberek, azzal a tudással, ami az élethez szükséges. A munka és a tanulás összhangját meg kell találni egy családban. Mindkettőnek egyszerre kell lendülnie, és a kettő kiegészíti, előreviszi egymást. Önmagában bármelyiket nézzük, öncélúvá válhat, és így könnyen belefárad az ember, robottá válik a munka.

– A fizikai munka közben a szellem is erősödik. A kapálás is lehet az elmélyülés egyfajta lehetősége.

– Bármennyire is furcsának és a ma gyermekének nevetségesen hangzik, valóban így

van, mert a monoton munka közben a saját gondolataival is találkozhat az ember, önmagáról, az élet nagy kérdéseiről véleményt alkothat, és nem fordul a jógához vagy más meditációs módszerhez. A közösségnek egy lényeges eleme az is, hogy engedi, hogy egyedül legyen az ember, de nem úgy, hogy egyedül érezze magát, mert közös a cél. Óriási lehetőség rejlik egy nagycsaládban.

– Az iskolában hogyan fogadták azt, hogy

sok testvéred van?

– Kiközösítették. 8. osztályos koromban volt az első barátnőm, addig nem álltak velem szóba, ez kihatott a tanulmányi eredményeimre. Úgy érzem, a nagycsaládot ma is hátrányos megkülönböztetésben részesítik. Az emberek nagy része szerint egy nagycsaládos ember vagy bolond, vagy az etnikumhoz tartozik, vagy vallásos. De nem arról beszélünk, hogy az erőteljes népességcsökkenés mekkora tragédiához vezet?

– Úgy hallottam, az unokatestvérek száma is meglepően nagy.

– Édesanyám 79 éves. 54 unokája és 8 dédunokája van – veszi át a szót az édesapja. – Testvéreimnek 9, 8, 5, 4, 3-3 gyermeke van. Évente egy alkalommal, augusztusban az édesanyámnál összegyűnünk, és ott találkozunk. Adventben a szentcsalád-járáskor 9 testvérhez megyünk. Legutóbb Váradi József atya jóleső érzéssel említette meg a rorátén, hogy mennyire boldog, hogy van olyan család, ahol a férfiak még énekelnek.

– Beszélhetünk-e szabadidőről?

– Azért a színházba is eljutunk, közös kirándulásokat minden évben szoktunk tenni. Táborokban, egyházi rendezvényeken aktívan részt veszünk családosul.

A legszebb ajándék, amikor a nagyobb gyermekeink vállalva a kicsiket és az itthoni munkát, elküldenek bennünket pihenni egy hétvégére. Kettőnk kapcsolatának az építése, egymás megerősítése is fontos, és ezt érzik a gyerekek is.

Kovács Ágnes

HILARITAS SAL EST VITAE – A VIDÁMSÁG AZ ÉLET SÓJA

BÁLOZOTT A SZENT CSALÁD PLÉBÁNIA

Immár 9. alkalommal rendeztük meg a debreceni Szent Család Plébánia farsangi mulatságát. Apró, izgó-mozgó kisgyermekektől kezdve csillogó szemű nagyszülőikig több mint kétszázan, más plébániákról is, különböző korosztályokat képviselve, a Fazekas házaspár zenéjére éjjel 2 óráig „jártuk a ritmust”.

A kórusunk és a dalos kedvű lányaink énekeltek, majd néhány percen belül a terem sötétjében már égtek is a nyitótáncosok mécsesei. Az ifjúság táncot járt a „csodahold fényben”, a ragyogó napban”. Természetesen tomboláztunk, és élveztük a szép, ötletes jelmezeseink felvonulását, valamint felkaroltuk a meg nem értett tehetségeket, a hóbortos, örök ifjú felnőtteket, akik sziporkázó, énekes-táncos sztárok-ként vonultak közénk. Végre eljött az ő idejük is.

„Táncoló fekete lakkcipők...” – Fodor András atya – mint a „meg nem értett tehetőség”

A jelenlévők bizonyára megőrzik majd ennek a kedves, keresztény szellemben átmulatott éjszakának az emlékét. Jövőre a 10. jubileumi ünnepszünkre kerül sor. *Báránkó András, Akolitus-hitoktató*

FARSANG A SZENT ISTVÁN PLÉBÁNIA

A debreceni Szent István plébánia közössége is megtartotta soron következő farsangját, ahogy az már lenni szokott, a hittanosok, hitoktatók, felnőttek, családok jelmezével, szórakoztató műsorával, vetélkedőjével telt az este.

Az est „fénypontja” a kisebbséghez tartozó „utazó-öregasszony” vendég volt, aki bár sérelmezte, hogy nem táncolt vele senki, nagy sikert aratva. A kosarában cipelt gombát mivel csak a piacra vitte, nem vizsgálta be, a szeretet parancsát a szeressétek egy-más ra értette, ráadásul az- zal dicsekedett, hogy a jóslásból tartja fenn magát, így biztatta a jelenlévőket is, hogy éljenek a vissza nem térő lehetőséggel. Majd a bő szoknyájától megszabaduló kisebbség képviselője hamar felfedte előttünk kilétét, így utólag már el kell árulnom a kedves olvasóknak is, hogy Szenes József esperes plébánosunk tréfált meg bennünket.

Szenes József atya vagy „Utazó cigányasszony”?

Hlács Tünde

Innen

PRO URBE-DÍJ

Pro Urbe-díjat kap Fodor András, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöki helynöke, irodaigazgatója, a debreceni Szent Család Plébánia plébánosa, a Magyar Máltai Szere-

tetszolgálat debreceni és területi szervezetének vezetője, több közérdekű alapítvány kurátora 2006. április 11-én Debrecenben a Város Napja alkalmából. Fodor András atya - aki pappászentelesének 35. évfordulóját április 14-én ünnepli - huszonhat éve Debrecenben végzi sokoldalú lelkipásztori és karitatív szolgálatát. Működése során erkölcsi és anyagi értelemben is nagyban hozzájárult a város gazdagításához.

(Fodor András atya munkájáról a következő lapszámban bővebben olvashatunk.)

MEGSZÓLALT A „KISPÁSZTOR”

2006. március 15-én, nemzeti ünnepünkön déli 12 órakor megszólalt a „Kispásztor” névre keresztelt harang a Hortobágyon épülő Jó Pásztor titulusú ökumenikus templom tornyában. Ezen túl a faluban, ahol 1989-ig még pap sem temetthetett, minden nap – már nemcsak a rádió hang-

Az adományozók: Vida Sándor és Haranghy Sándor szóróján keresztül – hallhatják a déli harangszót a hortobágyi emberek.

Az '56-os forradalom 50. évében, a szabadság ünnepén megszólaló harangszó méltón állít emléket a magyarországi kommunizmus legsötétebb – 1950-53-ig tartó – éveiben, a 12 hortobágyi zárt fegyveres őrizet alatt álló táborba deportált többszáz családnak és az áldozatoknak. A „Kispásztor”, amelyet Haranghy Sándor és Vida Sándor Szent Lázár-lovagok adományoztak a templomnak – a tiszakécskei Sárhalom Iskola kápolnájában szolgált a kilencszázas években, amíg el nem némította az ateista államhatalom. A harangtoronyban való elhelyezés előtt Bosák Nándor megyéspüspök a harangot újraszentelte.

„IN VINO VERITAS” – „BORBAN AZ IGAZSÁG”

A polgári egyházközösség – a férfiak jelenlétét képviselve az egyházban – megalakította a Veritas – férfi klubot. A baráti társasággá formálódó közösséghez szeretettel hívják és várják továbbra is azokat a férfiakat, akik az egyházközösségükhöz tartoznak, és szeretnék, hogy „pince-hőmérsékleten” közösen beszélgessenek a világ, a nemzet, az egyház és a plébánia ügyes-bajos dolgairól. Találkozásaink minden hónap első szombatján szentmisével kezdődnek, és a plébánián folytatódnak.

„Akarsz-e meggyógyulni?” „Uram, nincs emberem...” (Jn, 5, 7)

SZENTMISE A DEBRECENI KÓRHÁZBAN

Bosák Nándor püspök szentmisét mutatott be Debrecenben, a Kenézy Gyula Megyei Kórház pszichiátriai osztályán lévő kápolnában, a kórház dolgozói, betegei és hozzátartozói részvételével február 11-én, a betegek világnapján, amely nap a lourdes-i jelenés emléknapjához kötődik.

– A betegek világnapjának küldetése, hogy figyelmünket az embert leginkább terhelő betegségekre, és arra a szolgálatra irányítsa, amivel egymásnak is tartozunk, valamint annak tudatosítására, hogy milyen nagy szolgálatot végeznek azok, akik élethivatásul vállalták a betegek gondozását – emelte ki Bosák Nándor püspök.

A szentmise helyszínéül választott pszichiátriai osztály stíluszerűen kapcsolódik XVI. Benedek pápa felhívásához, aki a mentális betegségekre irányította a figyelmet a tizenegyedik alkalommal megrendezett világnapon. A világ lakosságának egyötöde szenved ezekben a lelki betegségekből. A társadalmi problémák különösképpen megterhelik az ember személyiségét, lelkét.

– Az élet rendezetlensége hallatlan nyomást gyakorol az emberre, és sokan viselik ennek a terhet. A betegségek gyógyítása nem egyszerűen mechanikus jellegű munkát igényel, nem elegendőek a materiális eszközök, a gyógyszerek alkalmazása, a szaktudás, hanem a gyógyító emberből is több kell

– hangsúlyozta a főpásztor. – Valójában minden betegség megterheli az ember lelkét, és minden betegség gyógyításánál nagyon lényeges, hogyan kap a szenvedő ember segítséget, vigasztalást. Megértésre, annak tudatosítására van szüksége, hogy bájában, szenvedésében nincs egyedül, nincs magára

hagyva. „Uram, nincs emberem” (Jn, 5, 7) – utalt a Betesda fürdőnél történt csodás gyógyulásról szóló evangéliumi szakaszra a püspök. – A test és a lélek élete utolsó mozzanatáig igényli, hogy embernek tekintsek. Menyire fontos az, hogy a betegnek legyen embere, legyen, aki szeretettel, türelemmel fordul hozzá, aki embernek nézi.

A szentmisén közreműködött a debreceni Szent Anna székesegyház Szent László Kórusa.

(Szerk.)

A „JÓ HÍR HANGJA” DEBRECENBEN

A Magyar Katolikus Rádió munkatársai és műsoraik gyakori művészvendégei február 18-án Debrecenben a Déri Múzeumban folytatták előadói körútjukat. A rendezvénysorozat célja, hogy a hazai és a határon túli hallgatóság körében bemutassák munkájukat, találkozzanak közönségükkel, és segítsék a Rádió baráti köreinek kialakulását.

Bosák Nándor megyéspüspök az est házigazdjaként üdvözölte a Magyar Katolikus Rádió munkatársait és előadóművészeit, köszönetet mondott azért, hogy jelenlétükkel a hallgatók személyesen is megismerhették a „rádió hangjait”.

– A MKR - a „jó hír hangja” - lényeges szolgálatot és hivatást teljesít a világban, ahol az elektronikus médián keresztül mindenféle hang eléri az embert. Fontos, hogy az igazi tiszta hang

üzenetét is meghalljuk az éteren keresztül, ami nemcsak az Evangéliumot hirdeti, hanem mindazt, ami igaz, tiszta és szép, ami az evangélium tanításában megállja a helyét – emelte ki a püspök.

Juhász Judit a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgató-helyettese örömmel tájékoztatta a debreceni közönséget, hogy a középhullámon keresztül fogható Magyar Katolikus Rádió adásai – országhatárokat nem ismerve – eljutnak a Moldvai csángómagyar testvéreinkhez is, akik esténként azért jönnek össze, hogy együtt imádkozzák a rózsafüzért a rádió hallgatóival. Majd köszönetet mondott a rádió munkatársainak, akiknek fontos a rádió színvonalas műsorszolgáltatása.

(Szerk.)

Életének 75., áldozópapságának 50. évében szentségekkel megerősítve, súlyos betegség után 2006. január 19-én elhunyt Nyizsnyánszky Lajos c. kanonok, ny. plébános

Nyizsnyánszky Lajos 1931. július 14-én született Ungváron. Pappá szentelték 1956. június 17-én Szegeden. Káplánként szolgált, 1956-57-ig Körösladányban, 1957-58-ig Debrecenben a Szent László plébánián, 1958-60-ig Békésszentandrásán, 1960-63-ig Endrődön, majd 1963-66-ig újra Debrecen káplánjaként működött a Szent Anna, 1966-71-ig pedig a Szent László plébánián. Plébánosi szolgálatát először 1971-73-ig a derecskei egyházközösségben töltötte, majd 1973-2001-ig, a nyugdíjazásáig a debreceni Jézus Szíve egyházközösség plébánosaként szolgált. Nyizsnyánszky Lajos atya ezekben az években, (1980-94-ig) a plébánosi szolgálata mellett rendszeresen a Szent Anna templom szombat esti szentmiséit is megtartotta. Az Egyházmegyei Teológiai Tanfolyam debreceni Hitoktatóképzőjének bibliikumtanára volt 11 éven keresztül.

ÉRSEKI VENDÉG

Isteni országának nagykövete

Nagy tiszteletben álló vendég érkezett Baktalórántházára Dr. Seregély István egri érsek személyében, a helyi KÉSZ (Keresztény Értelmisségek Szervezete) meghívására a Városi Művelődési Központba, ahol telt ház fogadta. Juhász Imre római katolikus plébános felköszöntötte a közelmúltban 75. születésnapját ünneplő érsek atyát, aki évtizedekig volt a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke is. Köszöntötték őt a gyermekek és az egyházközség gregorián énekkara Szócs Andor vezényletével. Dr. Seregély István egri érsekkel helyi tudósítónk beszélgetett.

– *Bizonyára nem sokszor járt az ország legkeletibb – mindig csak sötét Szabolcsnak nevezett – részén és Baktalórántházán. Emlékei szerint mikor járt településünkön?*

– Magyarországon a vidékeket illetően nincs sötétség és világosság. 1987-ben, amikor egri érsekké neveztek ki és Nyugat-Magyarországról az ezer éves Egri Egyházmegyébe kerültem, ha nem is volt ismert számomra ez a táj, de tudtam azt, hogy továbbra is itthon, hazámban vagyok. Szabolcs az Egri Egyházmegye része volt. 1993-ig gyakran jártam a szabolcsi utakat, megszerettem a farsorok szegélyezte útjait, és gyakori látogatója voltam plébániáinak. Természetesen Baktalórántháza – a 41-es főutat járva – hamar ismert lett számomra. 1993 után, amikor a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye létrejött, Baktalórántháza már nem tartozott Egerhez. Most kaptam meghívást az előadás megtartására. Erről a témáról már beszéltem Budapesten is, itt sem kellett mást mondanom. De azt hiszem, nemzetközi megbízatásaim során sem szóltam másként. Szeretem a hazámat és a nemzetemet. Ahol értik, amit mondok, otthon vagyok.

– *Isten szolgájaként a több mint fél évszázad alatt biztosan sok szép emléke, élménye volt. Megosztaná a legszebbet az olvasókkal?*

– 51 éven át őrzött meg eddig Gazdám, az Örökké élő szolgálatában. Lehet, hogy másként alakul a sorsom, ha nem az lett volna pappá szentelésem elhatározása, hogy nem fogok belevatkozni sorsom alakításába. Itthon maradtam a nehéz időkben. Nagy öröm számomra, hogy az 50-es, 60-as években leírt és elmondott beszédeim, a hitoktatásom ma éppen úgy elmondható és leírható, mint akkor. Kiemelkedő esemény nem történt életemben. Nem is törekedtem külön utakat járni. Viszont szívvesen tekintem Isten ajándékának, hogy szolgálatom során bejártam az országot és a világot. Nem régen számoltam össze, hogy több mint 51 repülőteret, és ezzel vidékeket, városokat ismertem meg. Igen sok ismerősre tettem szert Európában, Amerikában. Módom volt megtapasztalni a világegyház imponzans nagyságát és sokféleségét. Talán emberileg a szentföldi utakért vagyok a leghálásabb. Először 1988-ban és eddig utoljára 2000-ben jártam Jézus szülőföldjén. Jó lett volna korábban is, gazdagabb lett volna a hitoktatásom.

– *A téma melyről ma előadást tart – „Az egyház missziós küldetése a családban” – nagyon aktuális.*

– Az előadás az egyházközség missziójáról szól, ami nem más, mint a keresztényi küldetés. Jézus Krisz-

tus evangéliuma tanítványai által maradt fenn mind a mai napig, és marad elérhető mind az idők végéig. Az egyházközség pedig Krisztus tanítványainak közössége. Így a feladata az a küldetés, mely elsősorban tanúságtétel, másrészt embert Istenhez kapcsoló, gyakorló keresztény élet, és végül az emberiség hiteles szolgálata családban, nemzetben, egyházban, és a világban. Aki ismeri Jézus Krisztust, és nyomába szegődik, az másokat is hozzá akar vezetni, elsősorban azokat, akiket Isten a természet rendjén az ő gondjaira bízott, mint hitvestársát, gyermekeit, munkatársait, és így tovább. Ennek a feladatnak a ma aktuális szempontjairól lehet szólni.

– *Jövönk záloga az ifjúság. Hogyan látja a mai, fel-növekvő generáció helyzetét?*

– Soha nem voltam pesszimista. Amikor 160 évvel ezelőtt Petőfi Sándor azt írta: „lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága, avagy virág vagy te hazám ifjúsága...”, nehéz időket élt a nemzet. Akkor is rostáló idők voltak, ma pedig a mi időinket érezzük veszedelmesebbnek. Kétségtelen tény, hogy az élettel szembe fordulóknak, akiknek nem kell a gyerek, a család, a jó iskola, azok szépen lesétálnak majd a történelem színpadáról, és az életre valóknak adják át a helyet. Arról nem tehetünk, hogy a médiák révén ma rossznak van kikürtölve a világ. A valóságban a régiek nem voltak se jobbakk, se rosszabbakk, mint mi. Ma is csendben, a nagy nyilvánosság szeme elől elrejtve élnek családok, ahol szívesen látott kincs az új élet, legalább három gyerek, ahol törődnek az otthon melegével, vonzásával, ahol jó iskolában, jó pedagógusok a rájuk bízott fiatal nemzedékekért élnek-halnak, ott épül a jövő és én hozzáteszem az örökévalóság. Minden felnőtől, minden felnőtt magyartól a saját életét, hivatását kéri számon a történelem is, és az élet Ura, Istene is.

Több ezer éves a múltunk, és fogalmunk sincs, hogy honnan jöttünk, de az ezer éves európai kereszténységünk azzal, hogy megálltuk helyünket a többi európai nép között, – olyan történelmi viszonyok között, amilyenek a miénk voltak – bizonyítja erőnket. Az biztos, hogy aki megismeri az elmúlt század nemzeti értékeit visszaszorító kultúrpolitika után a magyar múltat és a magyar értékeket, az küzdeni és harcolni fog. Nem sikeresebben, mint a szomszédaink, de nem is rosszabbul. S ha nem rosszabbul, akkor biztos, hogy éppen úgy lesz jövönk a népek családjában, mint eddig volt. Lesz Magyarország, méghozzá jó Magyarország.

Küzdeni és harcolni a létért: törvénye a teremtet világnak. Nem lehetünk elődeinknél alábbvalók, akik a maguk jó harcát megharcolták és célhoz értek. A jóisten mindig küld segítséget, hogy el ne essünk. S ha mégis elesünk, mindig lehetővé teszi, hogy újra kezdjünk. Ehhez kívánok sok állhatatosságot minden olvasónak is!

– *Kedves érsek atya! Engedje meg, hogy 75. születésnapja alkalmából Istenről megáldott, boldog, egészséggel teljes éveket kívánjak Önnek – az olvasók nevében is – kívánom, hogy sokáig tudjon még munkálkodni, szeretetét és optimizmusát átsugározni a közösségre és az emberekre!*

Némethné Csubák Éva

Onnan

A PÁPA ELSŐ ENCIKLIKÁJA

Megjelent XVI. Benedek pápa Deus caritas est – Az Isten szeretet című első enciklikájának magyar kiadása a Szent István Társulat gondozásában.

A keresztény dogmatika professzora, XVI. Benedek a keresztény erkölcs tan alapörvényét kívánta újra fölmutatni. A globalizálódó világ alapvető problémája ugyanis az, hogy nem jó a szeretete, ha egyáltalán van.

Az enciklika – amely Nyugat-Európában bestseller – nemcsak a katolikus könyvesboltokban, hanem a teljes magyarországi terjesztőhálózatban kapható. A hivatalos magyar fordítása a világhálóra is felkerül.

(Magyar Kurír)

STATISZTIKAI ADATOK

Az Egyház Központi Statisztikai Hivatalának az évkönyvében megjelent adatai szerint:

2003 és 2004 között 12 millióval nőtt a világban a katolikusok száma (1086-ról 1098 millióra). A világ népességének növekedését figyelembe véve azonban a megkeresztelt katolikus hívők száma egy ezreléssel csökkent.

A papok létszáma 2004-ben 441 fővel 405 891-re növekedett, kétharmaduk egyházmegyei szolgálatot folytat, míg egyharmaduk szerzetesként él.

Az állandó diakónusok száma 2004-ben elérte a 32 324 főt, különösen Észak-Amerikában és Európában vannak jelen.

A papi hivatást választók számának alakulása világméretben mérve pozitív tendenciát mutat, 2003-ban még 112 373-an voltak, míg egy évre rá 113 044-re nőtt a számuk. Némi aggodalomra ad okot, hogy Európában látványosan csökkent az elmúlt években az új papi hivatások száma, ezzel szemben Afrikában és Ázsiában bátorítón emelkedett – tudjuk meg a 2006-os pápai évkönyvből.

(Magyar Kurír)

AZ IMÁDSÁG ERŐSÍTI AZ IMMUNRENDSZERT

Az ima és az egészség összefüggésére mutat rá Peter Findeisen, egy német pszichiátriai intézet vezetője egy tudományos magazinban. Az újság „Az imádság hatalma” címmel ismertet néhány tudományos vizsgálatot, amelyek az ima gyógyító erejét igazolják.

A lapban megjelent cikk többek között emlékeztet egy amerikai szívspecialista, Mitchell Krucoff vizsgálatára. Az orvos 370 szívbetegét figyelt meg. Két csoportot alakított a betegek közül: Az egyik csoportba tartozók rendszeresen imádkoztak. A három évig tartó megfigyelés során beigazolódtott, hogy azoknál a betegeknek, akik imádkoztak, sokkal jobb gyógyulási eredményt lehetett elérni, mint azoknál, akik a másik kontrollcsoportba tartoztak.

(Magyar Kurír)

Innen

MUKI FOTÓPÁLYÁZAT

A Polgári Római Katolikus Plébánia által meghirdetett MUKI Fotópályázat kiállításának és eredményhirdetésének a polgári Ady Endre Művelődési Központ adott helyet 2006. március 20-án. A kiírt témakörök alapján "Az Isten képmására teremtett ember" kategóriában Belák Annamária: Bűnös vagyok, Uram, az "Út menti keresztek" témakörben Mézes László: Fájdalom, a „Csendélet” kategóriában Blazsek V. Sándor: Elmélkedés és az „Utazás” kategóriában Sándor András: Debrecen fénye címmű képevel ért el első helyezést.

Belák Annamária: Bűnös vagyok Uram

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

Lengyelország két nemzeti kegyhelyére a cseszochowai Mária-szentélybe és a krakkói Isteni Irgalmasság-bazilikájába zárandokolt el Bosák

Nándor debrecen-nyíregyházi megyéspüspök az egyházmegye kispapjaival március 15. és 19. között. Az út során imádkoztak a nemzet lelki megújulásáért és a papi hivatásban való megerősödésért. A szerzetesközösségekkel, a szemináriumok vezetőivel és kispapjaival történt találkozások során betekintést nyertek a lengyel egyház buzgó, lelkes életébe. A zárandokút jó lehetőséget adott arra, hogy még inkább egységbe kövöljön a Krisztus küldetésében járó főpásztor az egyházmegye híveinek szolgálatára készülő kispapjaival.

Tóth László, püspöki titkár

EZERÉVES A PÉCSI EGYHÁZMEGYE

A Pécsi Egyházmegye 2009-ben ünnepli alapításának 1000 éves jubileumát. A hároméves előkészületi időt 2006. március 4-én ünnepi szentmisén nyitották meg. 2006-ban a Püspöki Konferencia által meghirdetett ima-évében, 2007-ben a szentségimádás évében, 2008-ban a megtérés évében, végül 2009-ben az őszinte egymás felé fordulás évében készülődnek a jubileum megünneplésére.

LEHET ÍGY IS ÜNNEPELNI

150 hajléktalan embert látott vendégül

Kb. 150 hajléktalan embert hívott meg ebédre Saman Kothalawala orvos, természetgyógyász Debrecenben a helyi karitászközreműködésével a Szent Anna plébánia udvarára március 24-én pénteken.

Orosz Lőrinc, a Szent Anna székesegyház plébánosa az ebéd előtti asztali áldásnál elmondta, lelki táplálékra is szükség van. Az imádságon kívül az adakozás által mind az adakozók, mind az adományozottak lélekben gazdagodnak. Lőrinc atya kiemelte, hogy az irgalmasság emberi kötelességünk, mindig lesznek rászorulókközöttünk, és amit megteszünk, azt Jézusnak tesszük.

Nem vallásfüggő

Dr. Saman Kothalawala buddhista kultúrában nőtt fel, ahol évente rendszeresen több alkalom - esküvők, születésnapok, hozzátartozói halálának évfordulói - mind-mind jó lehetőség az irgalmasság gyakorlása. Ők nem egyszerűen csak pénzt adományoznak, hanem abban tevőlegesen is részt vesznek, önmagukból is adnak. Ez lelkileg nagyon sokat jelent a társadalom peremére szorult embereknek, hiszen ezáltal nemcsak a testüket, de az emberségüket is megajándékozzák. Saman doktor szerint az adakozás nem vallásfüggő, minden embernek kötelessége, és minden kultúrában meg lehet találni az adományozásra megfelelő alkalmat.

...nem gazdagság, csupán lemondás kérdése...

Saman Kothalawala – aki feleségével együtt

rendszeresen segíti a rászoruló családokat - a hajléktalanok vendégül látására a saját születésnapját választotta. Elmondta, számára ez töltesz bármilyen tárgyi ajándéknál, és ezentúl minden évben hasonlóan fog cselekedni. A Sri Lanka-i származású orvos, természetgyógyász visszaemlékezik az egy éve történt szökőár áldozatainak megsegítésére, amely során Hajdú-Bihar megye lakosainak adományaiból 14 házat tudtak felépíteni az ottani rászorulóknak.

Ezen az eseményen a sajtó is jelen volt, amely az adakozónak az volt a célja, hogy felhívja mások figyelmét arra, hogy lehet így is ünnepelni. „Igyekszem elmondani mindenkinek. Nagyon sok jószándékú ember van, de sajnos azok, akik igazán tehetnének, semmit nem tesznek” – mondta, majd hozzátette – „mindez nem gazdagság kérdése, csupán lemondás kérdése, mert nincs az a pénz, amit el ne lehetne költeni”.

Kovács Ágnes

AZ ENGESZTELŐ IMAÉV ORSZÁGOS PROGRAMJAI

Augusztus 20. – Budapest: Szent István-napi szentmise és körmenet

Október 17-20. – Fatima: Nemzeti zárandoklat

Október 22. – Budapest: Ökumenikus istentisztelet a nemzeti ünnep előestéjén a Szent István-bazilikában

Október 23. – Capestrano (Olaszország): Az MKPK delegációja Kapisztrán Szent János szülővárosában részt vesz a nándorfehérvári diadal hőse halálának 550. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken.

A püspöki konferencia elfogadta az 1945. utáni egyháztörténelem kutatására életre hívott Lénárd Ödön Közhasznú Alapítvány statútumát. Ez az alapítvány hivatott megszervezni és összehangolni azokat a kutatásokat, amelyek elősegíthetik történelmünk ezen súlyos időszakának teljesebb megértését. Az alapítvány Várszegi Asztrik püspök, pannonhalmi főapát vezetésével működik.

Dr. Veres András
püspök, az MKPK titkára

MÁS SZEMMEL NÉZVE...

Narnia krónikái

Valószínű sokak számára ismert a C.S. Lewis regényének Az oroszlán, a boszorkány és a ruhásszekrény filmváltozata, amelyre óriásplakátokkal, reklámfilmekkel csalogatták a nézőket a mozikba. Valamiről azonban elfelejtették tájékoztatni a közönséget. Valójában Az oroszlán, a boszorkány és a ruhásszekrény című mű félreismertethetetlen párhuzamot mutat be az evangéliumokkal. Aki ismeri C. S. Lewis a mély érzésű keresztény szerző egész életművét, az tudja, hogy műveit a hit alapvető kérdéseinek a megközelítése hatja át.

A történet szerint, a II. világháború német légítámadásai miatt a Pevensie-gyerekeket: Petert,

Susant, Edmundot és Lucy-t elküldik Londonból, hogy biztos menedéket találjanak számukra a vidéken élő, hőbortos Digory Kirke professzornál, aki történetesen tulajdonosa egy nagyon különös, antik szekrénynek is. Egyik nap Lucy, bepillantván a szekrénybe, Narnia havas tájain, az örök tél országában találja magát, amelyre a gonosz Fehér Boszorkány varázserejének köszönhetően, föld-

re örök fagy borult. Végül az összes Pevensie-sarj Narniában köt ki, és a gyerekek ráébrednek arra, hogy kizárólag öbennük reménykednek, hogy a Boszorkány varázserejét megtörjék. Narnia nemes lelkű és titokzatos uralkodója, a hatalmas Aslan oroszlán oldalán a gyerekek felveszik a harcot Jadis ellen, hogy kiszabadítsák Narniát a jég és fagy fogságából. Aslan önként feláldozza életét, majd felátad, és életre kelti Narnia kővé változtatott teremtményeit, így az élet örökre győz a halál felett.

A Júda törzséből való oroszlánról a Jelenések 5-ben olvashatunk: „Győzött a Júda törzséből való oroszlán, hogy felnyissa a könyvet és annak hét pecsétjét... És kívül senki sem földön, sem föld alatt nem akadt, aki felnyithatta volna a könyvet... Ő Jézus Krisztus, az Isten Fia” –írja C.S.Lewis könyvének utószavában.

C.S. Lewis tudós, kritikus és író Cambridge-ben és Oxfordban tanított középkori és reneszánsz irodalmat. 1950-ben adta közre Az oroszlán, a boszorkány és a ruhásszekrény című regényét, mely egy hétrészes regényciklusnak, a Narnia krónikái első részét képezi, s egyszerre új, modern legendát hozott létre. A hét kötet 29 nyelven jelent meg, összesen mintegy 85 millió példányban kelt el.

Az oroszlán, a boszorkány és a ruhásszekrény hatalmas rajongótáborra tett szert világszerte, az angol Nagy Könyv-szavazáson a harmadik helyen végzett, Lengyelország iskoláiban pedig kötelező irodalomként tartják számon.

(Szerk.)

P. Henri Boulad:

JÉZUS NAPJAINKBAN

A napokban jártam a Debreceni Szent Anna Plébánia könyvesboltjában. Azt próbáltam ellenőrizni, hogy P. Bouladnak melyik könyvét nem olvastam még. Így akadtam rá a 2003-ban az Ecclesia Kiadó gondozásában először megjelenő Jézus napjainkban c. könyvére.

A szerző már A Szentlélek ezer arca c. írásában kifejti, hogy az Egyház hithirdetői sokszor tévúton jártak, amikor azt hitték, hogy európai nyelven, hagyományos kifejezésekkel lehet az evangéliumot hirdetni más népek fiainak, az afrikaiaknak, a kínaiaknak, a japánoknak. Ma már ez a szemlélet megváltozott.

A páter ebben a könyvében szellemi kalandra hív bennünket. Odaképzeli Jézust a zsúfolt utcákra, egy iskolai találkozóra, ahol többnyire befutott, jól szituált hallgatóságnak beszél. Látjuk őt egy kórház koraszülött osztályán, milliárdossal találkozik, részt vesz egy filmszemlén, az élet különböző ünnepi és hétköznapi alkalmain, végül Párizsban illegálisan bevándorló palesztin hajléktalanként jelenik meg.

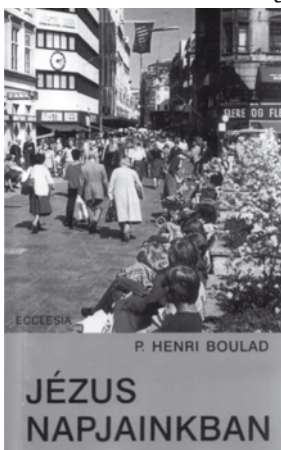
Próbálkozásokat látunk arra vonatkozóan,

hogy Jézus tanításait hogyan lehetne a mai nyelvre lefordítani, igazságait hogyan érvényesülnék a mai világban. Mindenütt feleleveníti az evangéliumok tanítását is, alkalmat ad, hogy életképekkel világítsa meg azt. Egy utcán biciklizni tanuló gyerek példájával biztat bennünket kitartásra, egy alpesi táj, egy lány szépsége pedig a teremts különlegességét, gazdagságát mutatja meg számunkra.

Magam részéről teljesen igazat adok a Páternek. Megjegyzem, hogy az általa megfogalmazott elképzeléseknek nagyon sok pap, lelkész és laikus eleget tesz, amikor saját szavaival, mai nyelven mondja el azt, hogy ő hogy értette meg az evangéliumot, és példájával közvetíti Jézus személyes üzenetét.

Varga Sándor, akolitus

Páter Boulad 16 éves kora óta tagja a Jézus Társaságnak. 2006-os magyarországi látogatása során tervei között szerepel a debreceni előadás megtartása is, amelyre mindenkit szeretettel hívunk és várunk. Addig is olvasgassuk érdekes könyveit, amelyek kaphatóak a katolikus könyvesboltokban.

K. F. K.

Kemecsei Fiala Katolikusok

„Az Evangélium, az új jó hír”, amelyet Krisztus hirdetett, minden ízében forradalmi volt: szent forradalom egy bűnbe, lélektelenségbe, formalizmusba és anyagiasságba süllyedt, elrontott világgal szemben... Az Evangélium ma is mindig fiatal és forradalmi marad.

Aki beáll a sodrásába, az homlokat emel a korszellemnek, közvéleménynek, divatnak, új és még újabb eszméaramlatoknak... (Koszter atya)

Ezzel a mottóval indítottuk útjára a <http://kfk.mailpont.hu>-n a Kemecsei Fiala Katolikusok internetes oldalát.

A weboldal elsődleges célja Krisztus és az Egyház tanításának továbbadása a modern média eszközeinek felhasználásával. Céljaink megfogalmazása mellett gondolatok, elmélkedések, valamint – reményeink szerint – a keresztény fiatalok által beküldött anyagok is színesítik majd az oldalunkat.

Sváner Mihály Zsolt
főszerkesztő, hitoktató,
plébániai kommunikáció felelős

HONLAPAJÁNLO

A Magyar Katolikus Egyház hivatalos honlapja:
www.katolikus.hu

A Vatikán hivatalos honlapja: www.vatican.va
Magyar Kurír: www.magyarurir.hu

A Magyar Katolikus Rádió hivatalos honlapja:
www.katolikusradio.hu

A Szent István Rádió hivatalos honlapja:
www.szentistvanradio.hu

Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár:
www.ppkpe.hu

Virtuális Plébánia: www.plebania.net
Új Ember hivatalos honlapja:

www.ujember.katolikus.hu
www.keletkaritasz.hu

Polgári Nagyboldogasszony plébánia:
www.polgariplebania.hu

Nyíregyháza, Magyarok Nagyasszonya:
www.nyiregyhaza.plebania.net

Debrecen, Szent Család plébánia:
www.communio.hu/szentcsaladplebania

Debrecen, Szent Anna:
www.communio.hu/szentanna

Debrecen, Egyetemi Lelkészség:
www.lelkes.unideb.hu

Újfehértó, Római Katolikus Plébánia:
www.ure.tvn.hu

Hajdúszoboszló, Szent László plébánia:
www.communio.hu/szentlaszlo

Debrecen, Megtestesülés plébánia:
www.megtestesules.axelero.net

www.biblia.hu

ÖRÖMHÍR

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Lapja

Impresszum:

Kiadja: a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye
Felelős kiadó: Felföldi László püspöki helynök
Szerkesztő: Kovács Ágnes
Grafikák: Simon András
Örömhír Szerkesztőség: 4024 Debrecen, Varga u. 4.
Telefon: 06-52-530-451, 06-30-240-1482
E-mail: oromhir@kovacsagi.hu
Nyomda: Rexpo Kft., felelős vezető: Rácz János

Debreceni Ifjúsági Találkozó

Szent Anna Székesegyházban

2006. április 22-én

Légy Te az egymilliomodik!

Mindszenty József
bíboros, hercegprímás:

„Ha lesz egymillió imádkozó magyar,
nem félek a jövőtől.“

A találkozó programja:

9⁰⁰ Gyülekezés, a résztvevők
köszöntése, bemutatkozás
9¹⁵ Reggeli ima
9³⁰ 1. előadás
10³⁰ Imakuckók

12⁰⁰ Úrangyala a templomban
utána Ebéd (virsli, tea,
péksütemény)
13⁰⁰ Kulisszák mögött
14⁴⁵ 2. előadás

15⁴⁵ Bűnbánati Liturgia
(Közben: gyónási
lehetőség)
16³⁰ Ének próba
17⁰⁰ Püspöki szentmise
18⁰⁰ Vacsora, kötetlen együttlét

További információ: Szent Anna Főplébánia, 4024 DEBRECEN, Szent Anna u. 21. Tel.: 52/53-66-52

Mikor?

2006. május 20-án, szombaton

Hol?

Nagykálló – Harangod

Kik jöhetnek?

Az egyházközségek hittanós gyermekei harmadik osztályosoktól a nyolcadikosokig. Természetesen szívesen látjuk a nagyobb testvéreket is, és azokat a szülőket, akik el akarják kísérni gyermekeiket.

Miért ez a találkozás?

A nemzeti imaév keretében együtt szeretnénk imádkozni hazánk lelki megújulásáért, valamint egy vidám játékos napot a Jóistennel és egymással eltölteni, hálát adva a tanév ajándékaiért, kegyelmeiért.

Egyházmegyei Gyereknapi

Mi lesz a program?

Közös imádság, ének. Sok változatos játék és vetélkedő.
Szentmise Bosák Nándor püspök atyával

Miként jelentkezhetsz?

Ha szeretnéd ezt a napot velünk tölteni, akkor jelentkezz a hitoktatónál, plébánosodnál a neved, címed megadásával és 200 Ft befizetésével, ami hozzájárulás a részedről a nap költségeihez.

Mit hozz magaddal?

Sportos, kényelmes öltözékre lesz szükséged a játékokhoz, rossz idő esetén esőkabát. Ebédet mindenki kap – bográcsban főzünk – ehhez, hozz magaddal kanalat és villát. Vásárlásra nem lesz lehetőség, tehát uzsonna tarisznyáról és italról magad gondoskodj, és ha gyógyszert szedsz arról is.

Ne feledd el magaddal hozni a jókedved és nyitottságod!

Szeretettel várunk mindnyájatokat:
A szervezők